БУТУН ДУН'Е ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 41
6 АПРЕЛЬ СЕШАНБА 1954 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

БУГУНГИ СОНДА:

Меҳнат унумини янада ошириш учун социалистик мусобақани кенгайтирайлик. Москва шаҳри ва Москва областидаги корхоналар коллективларининг мактуби. (1-нчи бет).

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони. (1-нчи бет).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: **К. Тошпўлатова.** — Қишлоқ хўжалик кадрлари блан ишлаш— партия ташкилотининг энг муҳим иши (2-нчи бет).

БИБЛИОГРАФИЯ: **Т. Нажмиддинов.** — Украин халқининг ўтмиши ҳақида роман. (2-нчи бет).

Ишлабчиқариш майдонининг ҳарбир метридан олинадиган маҳсулотни кўпайтирайлик! (3-нчи бет).

И. Сулаймонов, Н. Тўлаганов. — Ижодкор коллектив (3-нчи бет).

КОНСУЛЬТАЦИЯ: **Н. Мирпўлатова.** — Дориланган чигитни намлаб экиш (3-нчи бет).

Совет ҳукуматининг 31 мартда Франция, Буюк Британия ва АҚШ ҳукуматларига юборган нотаси тўғрисида четэлларда баён қилинган фикрлар (4-нчи бет).

Германия Бирлашган социалистик партиясининг IV с'езди (4-нчи бет).

КПСС делегациясининг Берлин корхоналаридаги меҳнаткашлар блан учрашувлари (4-нчи бет).

Ёзги спорт мавсуми очилди (4-нчи бет).

Ҳарбир метр ишлабчиқариш майдонидан тўла фойдаланиб, меҳнат унумини тинмай оширайлик

Ижодкор совет халқи Коммунистик партия етакчилигида социалистик экономикамизни янада юксалтириш йўлида фидокорона меҳнат қилиб, катта муваффақиятларни қўлга киритмоқда. Мамлакатимизнинг барча меҳнаткашлари, биринчи навбатда социалистик саноат корхоналарининг ишчилари, инженер-техник ходимлари меҳнат унумини ошириш, маҳсулотнинг сифатини яхшилаш ва унинг таннархини камайтиришга катта имконият берадиган янгидан-янги резервларни излаб топмоқдалар ва ишлабчиқариш технологиясини такомиллаштиришда, механизм ҳамда асбоб-ускуналарнинг иш унумини оширишда ижодий ташаббус кўрсатиб, янгиликлар яратмоқдалар.

Коммунистик партия совет кишиларининг булоқдек қайнаётган ижодий ташаббуси ва меҳнат ғайратини мамлакат экономикасини тобора юксалтиришга, халқ фаровонлигини янада оширишга қаратмоқда. Партия ва ҳукуматимиз ўтган йил кенг исте'мол моллари ишлабчиқаришни кўпайтириш ва уларнинг сифатини яхшилаш, аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари, саноатни эса хомаш'ё блан та'минловчи қишлоқ хўжалигини кескин суратда ривожлантириш, совет савдосини тубдан яхшилаш ҳамда уй-жой қурилишини кенгайтириш тўғрисида муҳим қарорлар қабул қилдилар. Бу қарорларнинг амалга оширилиши аҳолининг доимо ўсиб бораётган моддий ва маданий эҳтиёжларини максимал даражада қондиришни та'минлашда ғоят катта аҳамиятга эгадир. Совет кишилари партия ва ҳукуматимизнинг бу муҳим қарорларини амалга ошириш учун бутун куч ва билимларини аямай сарфламоқдалар, халқ хўжалигини ривожлантиришда энг синалган метод — социалистик мусобақани янги, юксак поғонага кўтармоқдалар.

Ватанимизнинг пойтахти Москва шаҳри ва Москва областидаги бирқанча илғор корхоналар коллективларининг матбуотда э'лон қилинган мактуби совет кишиларининг меҳнат унумини ошириш тўғрисида бениҳоя катта ғамхўрлик қилаётганликларини ва уларнинг ватанпарварлик туйғуларини ифодаловчи ёрқин далилдир.

Москва шаҳрининг мусобақа ташаббускорлари бўлган корхоналаригина ўзларининг социалистик мажбуриятларини бажариб, 1954 йилда планга қўшимча равишда 151,4 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарадилар. Шу жумладан улар қўшимча равишда юзлаб юк автомобильлари, 1500 та турли электр машиналар ва аппаратлар, 20 минг дона «Молния», «Победа» соатлари, 1 миллион 251 минг метр шерсть ва шойи газламалар, шунингдек бошқа кўпгина буюмлар ишлабчиқариш мажбуриятини олдилар.

Меҳнат унумини янада ошириш учун зўр ҳаракат бошлаётган корхоналарнинг коллективлари Москва шаҳри ва Москва областидаги барча саноат, транспорт ва қурилиш ходимларини 1954 йилги давлат планини бутун сон ва сифат кўрсаткичлари бўйича муддатидан илгари бажариш учун мусобақани янада кенг авж олдириб юборишга чақирдилар. Мамлакатимизнинг ҳамма районларидаги саноат корхоналарининг коллективлари бу ватанпарварлик чақириғини қўллаб-қувватлашларига, қишлоқ хўжалигидаги меҳнаткашлар бу чақириққа жавобан қизғин иш бошлаб юборишларига ҳеч қандай шак-шубҳа бўлиши мумкин эмас.

Областимиздаги барча саноат корхоналари, хўжалик раҳбарлари, партия ва касаба союз ташкилотларининг олдида турган энг муҳим вазифа — Москва шаҳри ва Москва областидаги илғор корхона коллективларининг бу чақириқларига жавобан корхона коллективларини меҳнат унумини ошириш учун бошланган социалистик мусобақага жалб қилишдан иборатдир.

Ўтган йилнинг охирида Ленинграддаги «Электросила» заводи коллективи ҳарбир метр ишлабчиқариш майдонидан кўплаб маҳсулот олиш ташаббусини бошлаб берган эди. Бу ташаббус тез кунда мамлакатимиздаги барча саноат корхоналарига ёйилди ва меҳнат унумини оширишга катта ёрдам бермоқда. Тошкентдаги «Электрокабель» заводининг коллективи ҳам бу ташаббусни қўллаб-қувватлади. Заводнинг барча цехлари, бригадалари ўртасида ҳарбир метр ишлабчиқариш майдонидан кўплаб маҳсулот олиш учун социалистик мусобақа бошланиб кетди. Бу мусобақа шу йилнинг ўтган ойларида самарали натижалар берди. Заводнинг коллективи шу муносабат блан ўз зиммасига оширилган мажбурият олиб, ўз мажбуриятини шараф блан бажармоқда.

Тошкент «Подьемник» заводининг коллективи ишлабчиқаришдаги мавжуд резервлардан унумли фойдаланганлиги туфайли меҳнат унумини анча оширди. Бу эса биринчи квартал давлат планини муддатидан илгари ошириб бажариш имкониятини берди. Завод механика цехининг коллективи асбоб-ускуналарни ихчамлик блан жойлаштириб, мавжуд ишлабчиқариш майдонига қўшимча равишда токарьлик, фармалаш ва фрезер станоклари ўрнатди. Яна 5 та металл қирқиш station учун жой бўшатилди. Бу тадбирларнинг амалга оширилиши «В—400» маркали редуктор ишлабчиқариш имкониятини берди. Илгари бу узел бошқа корхоналардан келтирилар эди.

Илғор корхоналарнинг тажрибаси мавжуд ишлабчиқариш майдонидан максимал даражада фойдаланиш ишлабчиқаришдаги меҳнат унумини оширишга имкон берадиган битмас-туганмас резерв эканлигини кўрсатиб берди.

Броқ, областимиздаги айрим корхоналарнинг раҳбарлари ишлабчиқаришдаги мавжуд резервлардан ва бошқа имкониятлардан фойдаланиб, меҳнат унумини оширишга етарли э'тибор бермаётирлар. Бундай корхоналарда илғор ишчиларнинг бой тажрибалари, рационализатор ва ихтиро'чиларнинг механизм ва асбоб-ускуналарнинг иш унумини оширишга қаратилган новаторлик таклифлари ишлабчиқаришга кенг жорий қилинмаётир. Ҳатто айрим корхоналарда новаторлик таклифларига бюрократик муносабатда бўлиш ҳоллари ҳам юз бермоқда.

«Чирчиксельмаш» заводи техника контроль бўлимининг инструктори ўртоқ Кирьяничов завод учун жуда муҳим бўлган детальни — спираль тишли шестернани оддий токарьлик станогида ишлаб чиқариш устида узоқ вақт иш олиб борди. У бундай детальни заводнинг ўзида ишлаб чиқариш мумкин эканлигини исбот ҳам қилди. Ўртоқ Кирьяничов ўзининг новаторлик таклифини заводнинг бош технологи ўртоқ Александровга топширди. Ўртоқ Александров ўз навбатида новаторга ҳартомонлама ёрдам бериш, унинг таклифини ҳамкорлик блан ишлабчиқаришга жорий қилиш ўрнига бу ишни узоқ вақт судраб юрди. Натижада бош технологнинг ўз вазифасига совуққонлик блан қараганлиги орқасида бу муҳим таклиф амалга оширилмай қолди. Завод раҳбарлари ҳам, партия ва касаба союз ташкилотлари ҳам бу масалага етарли э'тибор бермадилар.

Бундай аҳволларни бошқа завод ва фабрикаларда ҳам учратиш мумкин. Бундай корхоналарда ишчилар оммасининг меҳнат унумини оширишга қаратилган ташаббуслари қўллаб-қувватланмайди.

Маҳаллий партия ва совет ташкилотларининг вазифаси давлат планини бажармаётган айрим корхоналарнинг қолоқлик сабабларини пухта ўрганиш, уларга бу камчиликларни тугатишда ҳартомонлама ёрдам бериш, қолоқ корхоналарни илғорлар қаторига кўтаришдан иборатдир. Корхоналарнинг партия ташкилотлари, ҳарбир метр ишлабчиқариш майдонидан кўп маҳсулот олиш учун бошланган ҳаракатни ва Москва шаҳар, Москва областидаги илғор корхона коллективларининг меҳнат унумини ошириш учун бошлаган ажойиб ташаббусларини кенг пропаганда қилишлари керак. Социалистик мусобақага раҳбарликни яхшилаш, ишчилар оммасининг ижодий ташаббусини қўллаб-қувватлаш ва уни кенг ривожлантириш, ишлабчиқаришдаги барча ресурс ва имкониятларни давлат планини тўла ва ошириб бажаришга сафарбар этиш лозим.

Саноат корхоналарининг хўжалик раҳбарлари, партия ва касаба союз ташкилотлари, саноат корхоналарида меҳнат унумини тинмай ошириш учун бошланган мусобақага бошчилик қилишлари лозим. Улар барча ишчилар меҳнат интизомини мустаҳкамлашда ўрнак кўрсата олганида ва ўз маҳоратларини, малакаларини тинмай ошириб борганларидагина меҳнат унумини узлуксиз ошириб бориш мумкин эканлигини ҳарбир ишчига тушинтиришлари керак.

Илғорларнинг бой тажрибаларини оммалаштириш, новаторларнинг меҳнат унумини оширишга, маҳсулотнинг сифатини яхшилашга ва унинг таннархини камайтиришга қаратилган таклифларини ишлабчиқаришга кенг жорий қилиш — муҳим вазифадир.

Меҳнат унумини ошириш учун бошланган умумхалқ ҳаракатига қўшилиб, давлат планини тўла ва ошириб бажариш учун социалистик мусобақани кенг ривожлантириб юборайлик!

Меҳнат унумини янада ошириш учун социалистик мусобақани кенгайтирайлик

МОСКВА ШАҲРИ ВА МОСКВА ОБЛАСТИДАГИ КОРХОНАЛАР КОЛЛЕКТИВЛАРИНИНГ МАКТУБИ

Москва шаҳри ва Москва областидаги йигирма саккиз корхона коллективлари меҳнат унумини янада ошириш учун социалистик мусобақа бошлашга қарор бердилар. Шу корхона коллективларининг мактубида бундай дейилади:

«Саноат, транспорт, қурилиш ва қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларида меҳнат унумини ҳамма чоралар блан ошириш — халқ хўжалигини янада ривожлантиришнинг ҳамда совет халқи моддий фаровонлигини юксалтиришнинг асосий, ҳал қилучи шарти эканлигини биз яхши тушунамиз.

Партия ва ҳукуматнинг халқ бахт-саодати ва гуллаб-яшнаши тўғрисида қилаётган доимий ғамхўрлигидан илҳомланган корхоналаримиз коллективлари меҳнат унумини янада ошириш ва шу асосда маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш, унинг сифатини яхшилаш ва таннархини камайтиришга эришиш учун социалистик мусобақа бошлаб юборишга қарор қилдилар. Биз давлат планларини тўла ва ошириб бажариш учун, ҳарбир корхона ва цехнинг бир ме'ёрда ишлаши учун, ишлабчиқаришнинг юксак маданияти учун, фан ютуқларини ва новаторларнинг илғор тажрибасини жорий қилиш учун қат'ий кураш олиб борамиз».

Корхона ходимлари ўз имкониятларини ҳисобга олиб, янги мажбуриятларни йиғилишларда муҳокама қилдилар ва қабул этдилар.

«Москвауголь» комбинатига қарашли «Сталиногорскуголь» трестининг коллективи ишлабчиқаришнинг уюштирилишини яхшилаш, илғор технологияни жорий қилиш, машина ва механизмлардан яхшироқ фойдаланиш йўли блан 1954 йилда меҳнат унумини пландагига нисбатан 4,2 процент ҳамда 1953 йилда ҳақиқатда эришилган даражага нисбатан 7 процент оширишга; меҳнат унумини янада ошириш асосида ҳар суткада чиқариладиган кўмирнинг ўртача миқдорини кўпайтиришга ҳамда халқ хўжалиги учун пландан ташқари ўн минглерча тонна ёқилғи беришга қарор қилди.

Сталин номли автозавод ходимлари бу йил меҳнат унумини 1953 йилдагига нисбатан камида 7 процент ошириш, иш вақтининг бекор ўтишини 30 процент камайтириш; 1.500 та ташкилий-техника тадбирлари ва рационализаторлик таклифларини жорий қилиш; камида 6 минг ишчига меҳнатнинг илғор методларини ўргатиш, 1.200 инженер, техник ва хизматчиларнинг малакасини ошириш; қуюш ва тайёрлаш цехларида бракни 30 процент камайтириш мажбуриятини олдилар.

Л. М. Каганович номли Биринчи подшипник заводида бу йил меҳнат унумини ўтган йилдагига нисбатан 6,4 процент ошириш, меҳнат унумини ошириш юзасидан бешйиллик план бўйича белгиланган топшириқни тўрт ярим йил ичида бажаришга қарор қилинди. Бунга жадал иш режимларини жорий қилиш, ишлабичиқаришни механизациялаш ва автоматлаштириш, новаторларнинг тажрибасини кенг жорий этиш ҳисобига эришиш белгиланди.

Ухтомский номидаги Люберецк қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводининг коллективи ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш йиллик планини 20 декабрьгача бажариш; меҳнат унуми юзасидан 1954 йилги планни 4 процент ошириб бажариш ҳамда 1953 йилдагига нисбатан 8,2 процент ошириш мажбуриятини олди.

Нижне-Котель ғишт заводининг коллективи ҳарбир технология линиясидан ҳар суткада олинадиган ғишт сонини 125 минг донагача етказиш; хумдон канали кубометридан 2.500 дона ғишт олинишига эришиш; юқори маркали ғишт ишлаб чиқаришни 5 процент кўпайтириш мажбуриятини олди.

Николаева номидаги Орехово ип-газлама комбинати 1954 йил планини муддатидан илгари бажаришга ва пландан ташқари 30 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга ва'да берди. Меҳнат унумини 1953 йилдагига нисбатан 7,6 процент оширишга, биринчи сортли газламаларни ўтган йилдагига қараганда бир процент кўпроқ ишлаб чиқаришга қарор қилинди.

«Мосжилстрой» трестининг бинокорлари қурилишнинг поток-жадал методларини жорий қилиш, механизацияни янада ошириш ва илғор, прогрессив технологияни жорий этиш асосида меҳнат унумини 1953 йилда ҳақиқатда эришилган даражага нисбатан 11 процент оширишга, қурилишнинг смета баҳосини 7 процент камайтиришга қарор қилдилар.

Москва—Курск—Донбасс темир йўли Москва бўлимининг темирйўлчилари юк ортиш давлат планини 20 декабрьгача бажариш мажбуриятини олдилар.

В. И. Ленин номидаги Шатура электростанциясининг коллективи мавжуд турбогенераторларнинг қувватини ошириш, агрегатларни автоматлаштириш ва илғор тажрибани жорий қилиш йўли блан ускуналарнинг хизмат кўрсатиш зонасини кенгайтириш ҳисобига эксплуатацион ходимлар орасида меҳнат унумини 1953 йилдагига нисбатан 3 процент ошириш мажбуриятини олди.

Шунингдек Куйбишев номидаги Коломна паровозсозлик заводининг, Клим машинасозлик заводининг, Дмитров экскаватор заводининг, «Гигант» цемент заводининг, Купавин юпқа мовут фабрикасининг, «Освобожденний труд» фабрикаси ва бошқа корхоналарнинг коллективлари ҳам конкрет мажбуриятлар олдилар.

«Биз Москва шаҳри ва Москва областидаги саноат, транспорт ва қурилишларнинг барча ходимларини, — дейилади мактубда, — 1954 йилги давлат планини барча миқдор ва сифат кўрсаткичлари бўйича муддатидан илгари бажариш учун меҳнат унумини янада ошириш учун, социалистик мусобақани янада кенгайтиришга чақирамиз». (ТАСС).

Москвалилардан ўрнак олиб

Сталин номидаги Тошкент тўқимачилик комбинатининг коллективи Москва шаҳри ва Москва областидаги корхоналар коллективларининг ташаббусини қизғин қўллаб-қувватлаб ва улардан намуна олиб, меҳнат унумини янада ошириш учун мусобақани кенг кучайтириб юбормоқда.

Москвалилар мактубининг тексти комбинатнинг цехларида кенг муҳокама қилинмоқда. Тўқимачилар биринчи квартал планини 3 миллион сўм ошириб бажариб, маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтирадиган янги резервларни излаб топмоқдалар. Комбинатда ишчиларнинг малакасини оширишга катта э'тибор берилмоқда. Ҳозирги вақтда ҳамма фабрикаларда ишлаб турган илғор иш тажрибалари мактабларида тўқимачилар кўп меҳнат талаб қиладиган операцияларни бажаришдаги жадал усулларни, йигириш ва тўқиш технологиясини ўрганмоқдалар. Биринчи кварталда бу мактабларда 600 дан кўпроқ киши ўз малакасини оширди. Йил охиригача яна уч мингга яқин тўқимачи, йигирувчи ва бошқа касб ишчиларини ишлаб чиқариш та'лимига жалб этишга қарор қилинди.

Иккинчи йигирув-тўқув фабрикасининг коллективи ишлабчиқаришнинг ички резервларидан усталик блан фойдаланиш намунасини кўрсатмоқда. Бу фабрикада меҳнат унумини ошириш ҳисобига маҳсулот ишлабчиқариш ўтган йилдагига нисбатан 2 процент кўпайди. Шунинг натижасида уч ой ичида қўшимча равишда 300 минг метрга яқин газлама тўқилди. Иккинчи фабриканинг ишчилари ва мутахассислари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, меҳнат унумини янада ошириш ҳисобига йил охиригача қўшимча равишда 800 минг метр ип-газлама ва штапель газлама, 100 тонна ип тайёрлаб беришга қарор қилдилар.

Сталин номидаги тўқимачилик комбинатининг коллективи москвалиларнинг чақириғига жавобан йиллик ишлаб чиқариш программасини муддатидан илгари бажариш учун мусобақани янада кучайтириб юбормоқда. Ипни ўтган йилдагига нисбатан 55 процент ва штапель полотнони 40 процент кўп тайёрлаш мажбурияти олинди. (ЎзТАГ).

Ўзбекистон касаба союзлари советининг пленуми

Ўзбекистон касаба союзларининг учинчи союзлараро конференциясида сайланган Ўзбекистон республика касаба союзлари советининг биринчи пленуми бўлди.

Пленум Ўзбекистон касаба союзлари советининг президиум а'золари қилиб Н. А. Абдуллаев, А. И. Бичкова, А. И. Иброҳимов, А. Ф. Макаревич, И. М. Парамошкин, Д. Х. Судаков, Х. Т. Турсунов, С. Г. Хачиев, С. Халифаева, Ж. Қ. Хўжаев, К. Д. Януш ўртоқларни сайлади.

Пленум Ўзбекистон касаба союзлари советининг раиси қилиб ўртоқ Ж. Қ. Хўжаевни, Ўзбекистон касаба союзлари советининг секретари қилиб ўртоқ И. М. Парамошкинни сайлади.

Пленум Ўзбекистон касаба союзлари советининг маданий-маиший ишлар бўлими мудири қилиб ўртоқ А. И. Иброҳимовни, ташкилий-оммавий ишлар бўлими мудири қилиб ўртоқ А. Ф. Макаревични, ишлабчиқариш оммавий ишлар бўлими мудири қилиб ўртоқ С. Г. Хачиевни тасдиқлади.

* * *

Ўзбекистон касаба союзлари советининг Ўзбекистон касаба союзлари учинчи союзлараро конференциясида сайланган ревизия комиссиясининг биринчи мажлиси бўлди. Ревизия комиссиясининг раиси қилиб ўртоқ Г. П. Веряскин сайланди. (ЎзТАГ).

ПЛАН МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРИЛДИ

Байрамолди социалистик мусобақасига қўшилган Чиноз районидаги пахта тозалаш заводининг коллективи 1-нчи квартал планини муддатидан илгари 27-нчи мартда 102 процентдан ошириб бажарди ва пландан ташқари бирнеча ўн тонна пахта толаси ишлаб чиқарди.

Байрам шарафига оширилган мажбурият олган завод коллективи 26 апрель кунигача ойлик планни бажариш ва пландан ташқари 100 тоннадан ортиқ пахта толаси ишлабчиқариш учун курашмоқда. Ишчи ва хизматчилар шу кунларда ўз устларига олган мажбуриятлари юзасидан кундалик нормаларини ортиғи блан бажармоқдалар. Социалистик мусобақада биринчи ўринда бораётган ўртоқ Н. Кузнецов бошлиқ 1-бригада яхши натижаларга эришмоқда. Бу бригада а'золари 1 квартал планини 103 процент бажариб пландан ташқари 20 тоннадан ортиқ пахта толаси ишлаб чиқарди. Бригада ишчилари кун сайин меҳнат унумини ошириб, смена топшириқларини 110 — 120 процентга етказиб а'до этмоқдалар.

В. ЮНУСОВ.

Комсомол путёвкаси блан

5 апрельда Тошкент, Самарқанд, Андижон, Наманган ва бошқа областьларнинг шаҳар ҳамда қишлоқларидаги йигит ва қизлардан 700 га яқин киши Тошкент вокзалига йиғилди. Ленинчи комсомолнинг вакилларини кузатиб қолиш учун партия ва комсомол ташкилотларининг вакиллари, жўнаб кетучиларнинг яқин кишилари ҳам тўпландилар.

Бўз ва қўриқ ерларга жўнаб кетаётганлар орасида тошкентли шофер Анатолий Ткаченко, Самарқанддаги В. И. Ленин номли заводнинг токарьларидан Рустам Хожиметов ва Раиса Рашева, Наманган МТСининг механиклари Умар Ғаниев ва Абдурасул Худойбердиев, «Жанубий Оламушук» нефть конининг ишчиси Мамбет Шоевлар бор.

... Кеч соат беш. Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Қ. Муртазаев митингни очади. Шимолий Қозоғистон районларига қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштириш учун жўнаб кетаётган йигит ва қизлар бирин-кетин чиқиб, оташин ватанпарварлик нутқлари сўзлайдилар. 32-нчи бинокорлик тресги машина-прокат базасининг токари Ильязор Шайхуддинов сўз олади.

— Қимматли ўртоқлар, — дейди у, — биз, комсомоллар қишлоқ хўжалигини юксалтиришдан иборат олижаноб вазифани қисқа муддатда бажаришда партияга ёрдам беришни чин қалбимиздан истаймиз.

Митингда Тошкентдаги Каганович номли паровоз-вагон ремонт заводининг кранчиси Валентина Ларионова, Сталин номидаги Чирчиқ электрохимия комбинатининг электросваркачиси Анатолий Становов, Самарқанддаги В. И. Ленин номли заводнинг электрчиси Юрий Чернишев, Наманган районидаги 2-нчи МТСнинг механиги Умар Ғаниев ва бошқалар ҳам нутқ сўзладилар.

... Митинг тамом бўлди. Тўпланганларнинг ҳаммаси вокзалнинг кенг платформасига йўл олади. Ёшлар вагонларга кириб жойлашадилар. Кузатиб қолучиларнинг табрик овозлари остида поезд перрондан жўнаб кетади. (ЎзТАГ).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг Ўзбекистон ССРдаги врачлари ва бошқа медицина ҳамда фармацевтика соҳасидаги ходимларини орден ва медальлар блан мукофотлаш тўғрисида

СССР Олий Совети Президиумининг 1949 йил 10 октябрьдаги Фармонига мувофиқ кўп йиллик ва самарали хизматлари учун қуйидаги ўртоқлар **мукофотлансин:**

Тошкент области бўйича

ЛЕНИН ОРДЕНИ БЛАН

1. **Гальперин** Идель Шмулевич — Чирчиқ шаҳар санитария-эпидемиология станциясининг бош врачи.
2. **Ганапольская** Евгения Ефимовна — Тошкент шаҳридаги тери-венерология илмий-текшириш институти клиникасининг аптека мудири.
3. **Езерец** Давид Самойлович — Сталин номидаги Чирчиқ электрохимия комбинати медицина-санитария бўлимининг врачи.
4. **Карачевская** Евлампия Ивановна — Тошкент шаҳридаги тез ёрдам клиника касалхонасининг акушеркаси.
5. **Лободовская** Тамара Петровна — Тошкент шаҳридаги тез ёрдам клиника касалхонасининг старший медицина ҳамшираси.
6. **Радомичева** Анастасия Ивановна — Тошкент шаҳридаги 4-нчи касалхонанинг старший медицина ҳамшираси.
7. **Любимова** Бейла Кивовна — Тошкент шаҳридаги завод медицина-санитария қисмининг врачи.
8. **Терновенко** Александра Матвеевна — Сталин номидаги Чирчиқ электрохимия комбинати ҳузуридаги болалар уйининг медицина ҳамшираси.
9. **Шорохова** Антонина Алексеевна — Тошкент шаҳридаги тез ёрдам клиника касалхонасининг врачи.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БЛАН

1. **Бондаренко** Наталья Васильевна — Тошкент шаҳридаги марказий бирлашган касалхонанинг фармацевти.
2. **Волк** Григорий Савельевич — Тошкент шаҳридаги марказий бирлашган касалхонанинг тиш техниги.
3. **Гуревич** Панна Вениаминовна — Семашко номли институт республика физиотерапевтика поликлиникасининг врачи.
4. **Железнова** Мария Тимофеевна — Тошкент шаҳридаги марказий бирлашган касалхонанинг старший медицина ҳамшираси.
5. **Зузанова** Анна Ивановна — Тошкент шаҳар, Марказий райондаги хотин-қизлар консультациясининг мудири.
6. **Итина** Ида Абрамова — Тошкент шаҳридаги биринчи поликлиниканинг врачи.
7. **Лукашевич-Испирян** Екатерина Мироновна — Тошкент шаҳридаги тери-венерология институти клиникасининг врачи.
8. **Мирочник** Абрам Филиппович — Тошкент шаҳридаги тез ёрдам клиника касалхонасининг врачи.
9. **Русанова** Александра Степановна — Тошкент шаҳридаги 2-нчи туғруқхонанинг акушеркаси.
10. **Соломонова** Розалия Эмануиловна — Тошкент шаҳридаги марказий бирлашган касалхонанинг врачи.

«ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БЛАН

1. **Бунина** Просковья Васильевна — Тошкент шаҳридаги марказий бирлашган касалхонанинг врачи.
2. **Долгоаршинова** Хадича Шокировна — Тошкент шаҳридаги марказий бирлашган касалхонанинг медицина ҳамшираси.
3. **Дружина** Татьяна Васильевна — Тошкент шаҳридаги 2-нчи сон тери-венерология диспансерининг врачи.
4. **Дубинчик** Ревекка Израиловна — Тошкент шаҳридаги марказий касалхона аптекасининг контролёри.
5. **Ефимова** Вера Ильинична — Тошкент шаҳридаги ортопедия, травмотология ва протезлаш илмий-текшириш институти клиникасининг старший медицина ҳамшираси.
6. **Кимберг** Наталия Фёдоровна — Тошкент шаҳридаги биринчи сон поликлиника аптекасининг мудири.
7. **Ломовцева** Наталья Ивановна — Тошкент шаҳридаги марказий бирлашган касалхона аптекасининг контролёри.
8. **Михайлова** Лидия Павловна — Семашко номли институт республика физиотерапия поликлиникасининг медицина ҳамшираси.
9. **Нехорошев** Николай Константинович — Тошкент шаҳридаги республика невропсихиатрия диспансерининг врачи.
10. **Раковская** Елизавета Вениаминовна — Тошкент шаҳридаги 1-нчи сон инфекцион касалхонанинг врачи.
11. **Саруханова** Тамара Тетевосовна — Тошкент шаҳридаги тез ёрдам клиника касалхонасининг лаборанти.
12. **Семёнова** Валентина Васильевна — Тошкент шаҳридаги 1-нчи инфекцион касалхонанинг медицина ҳамшираси.
13. **Толкачева** Татьяна Васильевна — Тошкент шаҳридаги Семашко номли курортология ва физиотеропия илмий-текшириш институти клиникасининг врачи.

«ШАВКАТЛИ МЕҲНАТИ УЧУН» МЕДАЛИ БЛАН

1. **Болотов** Петр Тимофеевич — Тошкент шаҳридаги 4—сон касалхонанинг врачи.
2. **Ғофурбоева** Надида Қозоқбоевна — Тошкент шаҳридаги 2-нчи сон туғруқхонанинг бош врачи.
3. **Земкова** Пелагея Федоровна — Тошкент шаҳридаги 2-нчи сон туғруқхонанинг акушеркаси.
4. **Кустова-Авакьянц** Варвара Григорьевна — Тошкент шаҳридаги марказий бирлашган касалхона аптекасининг контролёри.
5. **Назиров** Ғафур Назирович — соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари.
6. **Огуз** Юлия Николаевна — Тошкент шаҳридаги марказий бирлашган касалхонанинг врачи.
7. **Саипов** Саид Шоназарович — республика тери-венереология диспансерининг бош врачи.
8. **Фролова** Вера Александровна — республика невропсихиатрия диспансерининг врачи.
9. **Хошимов** Мутал Хошимович — Тошкент шаҳридаги 1—сон инфекцион касалхонанинг бош врачи.
10. **Чурсина** Таисия Федоровна — Тошкент шаҳридаги тез ёрдам клиника касалхонасининг врачи.
11. **Юсупов** Иосиф Аркадьевич — Тошкент шаҳридаги 2—сон тери-венерология диспансерининг врачи.
12. **Янишевская** Нина Людвиговна — Тошкент шаҳридаги Семашко номли курортология ва физиотерапия илмий-текшириш институти клиникасининг врачи.

«МЕҲНАТДА ЎРНАК КЎРСАТГАНИ УЧУН» МЕДАЛИ БЛАН

1. **Бернштейн** Тамара Петровна — Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимининг давлат санитария инспектори.
2. **Виноградская** Лидия Александровна — Тошкент шаҳридаги 1—сон поликлиниканинг медицина ҳамшираси.
3. **Иванова** Нина Ивановна — Тошкент шаҳридаги дезинфекция станцияси эпидемиологининг ёрдамчиси.
4. **Курицина** Зинаида Васильевна — Тошкент шаҳридаги 2—сон тери-венерология диспансерининг врачи.
5. **Любовина** Александра Васильевна — Тошкент шаҳридаги тери-венерология илмий-текшириш институти клиникасининг врачи.
6. **Нурмуҳамедов** Жалил Нурматович — Тошкент шаҳридаги Семашко номли курортология ва физиотерапия илмий-текшириш институти клиникасининг врачи.
7. **Нуруллаев** Жа'фар Хабибович — Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимининг давлат санитария инспектори.
8. **Рижикова** Татьяна Евлогиевна — Тошкент шаҳридаги 1—сон поликлиниканинг врачи.
9. **Собирова** Лутфи — Тошкент шаҳридаги 4—сон болалар суяк сили касалхонаси аптекасининг ассистенти.
10. **Савельева** Анастасья Назаровна — Тошкент шаҳридаги 2—туғруқхонанинг акушеркаси.
11. **Степанова** Александра Спиридоновна — Тошкент шаҳридаги тери-венерология институти клиникасининг лаборанти.
12. **Сурай** Валентина Андреевна — Тошкент шаҳридаги тез ёрдам клиника касалхонасининг медицина ҳамшираси.
13. **Ускова** Елена Ивановна — Тошкент шаҳридаги 1—сон касалхонанинг медицина ҳамшираси.
14. **Филатова** Антонина Андреевна — Тошкент шаҳридаги 2—сон тери-венерология диспансерининг врачи.
15. **Челомбитько** Зинаида Андреевна — Тошкент шаҳридаги тез ёрдам клиника касалхонасининг лаборанти.
16. **Шагалова** Клавдия Владимировна — Семашко номли институтнинг республика физиотерапевтик поликлиникаси врачи.
17. **Юлина** Вера Ивановна — Тошкент шаҳридаги марказий бирлашган касалхонанинг медицина ҳамшираси.
18. **Янбулатова** София Вильдяновна — Тошкент шаҳридаги 1—сон стоматология поликлиникасининг тиш врачи.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. ВОРОШИЛОВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль.
1954 йил, 27 март.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Қишлоқ хўжалик кадрлари блан ишлаш— партия ташкилотининг энг муҳим иши

Оржоникидзе район партия комитети КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қароридан кейин партиявий-ташкилий ва партиявий-сиёсий ишларни анча яхшилаб, қишлоқ хўжалигига раҳбарлик қилишда МТС ва колхоз бошланғич партия ташкилотларининг ролини анча кучайтирди. Район партия комитетининг секретари ўртоқ Айдаров бошчилигида бир гуруҳ партия ходимлари 1-нчи МТС зонасига юборилди. Агрономлар, чорвачилик мутахассислари МТСда ишлайбошладилар.

Район партия комитети механизаторлар ва колхозчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни йўлга қўйиб, ўтган қишлоқ хўжалик йилини муваффақиятли якунлашга эришди. Райондаги пахтакор колхозлардан 6 таси ва 74 пахтачилик бригадасидан 71 таси пахта тайёрлаш планини бажарди. Район бўйича ҳар гектар ердан 35,7 центнердан ҳосил йиғиб олинди. Пахтакор колхозлар 10 миллион сўмларча устама мукофот олдилар.

Пахтачиликни ривожлантириш учун курашда коллектив хўжаликнинг моҳир ташкилотчи раҳбарлари етишиб чиқди. Улар колхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатдан мустаҳкамлаш, артель хўжалигини бошқариш, деҳқончилик маданиятини ошириш соҳасида самарали ишламоқдалар. Сталин номли колхоз раиси, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати ўртоқ Назрулла Маннонов, «Қизил Ўзбекистон» колхозининг раиси ўртоқ Матқобилов, Маленков номли колхоз раиси ўртоқ Эгамбердиев, «Сталинград» колхозининг раиси ўртоқ Қорақиз Юсуповалар колхоз ишлабчиқаришини ривожлантиришда ажойиб ташкилотчилар сифатида танилган кишилардир.

«Қизил Ўзбекистон» колхозининг а'золари партия ва ҳукуматимизнинг қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш тўғрисидаги ғамхўрлигига жавобан бу йил пахта майдонини 1 минг 250 гектарга етказиш ва ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар.

Ўртоқ Эгамбердиев раис бўлган Маленков номли колхоз хўжалиги ҳам йил сайин ривожланмоқда. Илгари бу колхоз ҳар гектар ердан 10—12 центнер ҳосил олиб келган бўлса, кейинги йилларда, ҳар гектардан 38—40 центнерга етказиб пахта етиштирмоқда. Колхоз раиси ўртоқ Эгамбердиев артель хўжалигини комплекс равишда ривожлантиришга алоҳида э'тибор бермоқда.

Сталин номли колхоз илғор агробиология станциясига айланмоқда. Ўртоқ Маннонов колхоз ишлабчиқаришига раҳбарлик қилиб туриб, ўз устида тинмай ишлади ва ниҳоят қишлоқ хўжалик фанлари кандидати деган шарафли унвон олишга муяссар бўлди. Колхозда олмошлаб экиш амалга оширилиши натижасида беда ва бошқа ўтлар ҳосили ошмоқда, чорвачиликнинг мустаҳкам озиқ-овқат базаси вужудга келмоқда.

Колхоз правленчесининг раиси йирик ва кўп тормоқли хўжаликни бошқаришда ҳал қилучи фигурадир. Шунинг учун район партия комитети колхоз раисларини танлаш, уларнинг иш малакаларини ошириш, назарий-сиёсий билимларини кўтариш масалаларига доим э'тибор бериб келди. Район партия комитети бюросида, бошланғич партия ташкилотларининг йиғилишларида колхоз раисларининг ҳисоботлари эшитилиб, уларга ёрдам ва маслаҳатлар бериб турилди.

Бу йил далачилик бригадалари анча йириклашди, экин мойдони кенгайди, ҳосил плани ошди, бригадага бириктирилган кучлар ва ишлабчиқариш воситалари кўпайди. Шу муносабат блан бригада бошлиғи колхоз хўжалигининг раҳбар кучи бўлиб қолди. Тажриба шуни кўрсатадики, кўп йиллар мобайнида олмаштирилмай ишлаган бригада бошлиқлари ўз ишларида яхши натижалар кўрсатадилар. Улар бригаданинг ер шароитини, бригадага биркитилган кишиларни ўрганадилар ва ишлабчиқариш топшириқларини муваффақиятли бажариб келадилар. Масалан, Маленков номли колхозда ўртоқ Тўхта Каримов 15 йилдан бери 2-нчи бригадага бошлиқ бўлиб ишлайди. Оддий колхозчи ўртоқ Каримов бригадага бошлиқ бўлиб ишлагандан буён кўп нарсани ўрганди. Партия ташкилоти уни тарбиялади, ўстирди, саводхон қилди, агротехника янгиликларини ўргатди. Ҳозир ўртоқ Каримов КПСС а'зосидир.

Бундай тажрибакор бригада бошлиқлари бизда кўп. Район партия комитети уларни тарбиялашга ва колхоз ишлабчиқаришида бригадирларнинг ролини оширишга алоҳида э'тибор бермоқда.

Район партия комитетининг бюросида ҳарбир далачилик бригадасининг, ферма мудири, ҳисобот ходимларининг фаолияти алоҳида-алоҳида муҳокама қилинди. Уларни район партия комитетининг бюроси тасдиқлади. Бу тадбир қишлоқ хўжалик ходимларининг ишдаги мас'улиятини оширди.

Колхоз ишлабчиқаришида ҳосилот советларининг роли каттадир. Улар пахта ва бошқа экинлардан мўл ҳосил етиштиришда агробиология фани кўрсатмаси блан илғорлар тажрибасини бирга қўлланиб боришда мувофиқлаштирувчи звено ҳисобланадилар. Шунинг учун ҳосилот совети раисларини танлаш ва уларни тарбиялашга партия ташкилотлари алоҳида э'тибор бермоқлари лозим.

Партиямизнинг чақириғи блан қишлоқ хўжалигида ишлаш учун бирқанча мутахассислар келдилар. Ҳозирги вақтда бизнинг районда бевосита колхозларда ишлаётган 22 та агроном бор. Шу жумладан Тошкент қишлоқ хўжалик институтини тамомлаб келган агроном ўртоқ Раҳматулла Хўжаев Пушкин номли колхозда, ўртоқ Турсунов «Ленинград» колхозида, ўртоқ Назаров Киров номли колхозда ишламоқдалар. Партия ташкилотларининг вазифаси мутахассисларнинг самарали ишлашлари учун зарур бўлган ҳамма шароитни яратиб бериш, агротехника тадбирларини ишлабчиқаришга жорий қилишда уларнинг талабларига доимий э'тибор беришдан иборат. Шунга эришмоқ керакки, қишлоқ хўжалик мутахассислари деҳқончилик маданиятини оширишда, колхоз хўжалигини планли равишда ривожлантиришда, олмошлаб экиш ва янги суғориш системасига ўтишда ташкилотчи кучга айлансинлар.

Бизнинг районда анчагина қишлоқ хўжалик илмий-текшириш муассасалари бор. Уларнинг илмий ходимлари колхоз кадрларини ўқитишга амалий ёрдам бермоқдалар. МТС қошида агрономлар, зоотехниклар ва колхоз раҳбарлари учун семинар ташкил қилинган. Бу семинарда Оққовоқ марказий агротехника станцияси, чорвачилик илмий-текшириш институти, Шредер номли мевачилик илмий-текшириш институти ходимлари лекция ўқимоқдалар.

Район партия комитети қишлоқ хўжалигига раҳбарлик қилишда МТС ва колхоз бошланғич партия ташкилотларига суяниб иш олиб бормоқда. МТС ва колхозларга янги мутахассислар келганлиги муносабати блан партия ташкилотларининг иш фаолияти анча ошди. Маленков номли, Киров номли ва «Қизил Ўзбекистон» колхоз партия ташкилотлари янгидан келган қишлоқ хўжалик кадрлари блан ишлаш, уларга яхши шароит туғдириб бериш соҳасида бирмунча тадбирларни амалга оширдилар. Улар мутахассисларнинг ташаббусларини қўллаб-қувватламоқдалар. Биз бу колхоз партия ташкилотларининг тажрибаси асосида барча бошланғич партия ташкилотларида кадрлар блан ишлашни яхшилаш учун тегишли тадбирлар кўрмоқдамиз.

Бу йил районимизда пахта, сабзавот, картошка ва полиз майдонлари анча кенгаяди, боғдорчилик, мевачилик ва чорвачиликни юксалтириш кўзда тутилади.

Ма'лумки, ҳозирги шароитда қишлоқ хўжалиги ишларини кенг механизациялаштириш алоҳида аҳамиятта эга. Бизнинг райондаги МТС парки янги машиналар блан тўлдирилди. Трактор бригадаларининг ҳаммаси механизатор кадрлар блан та'минланди. Ҳарбир трактор учун иккитадан тракторчилар белгиланди. Энди партия ташкилотининг асосий вазифаси—механизаторлар ўртасида социалистик мусобақа ва оммавий-сиёсий ишларни кучайтириб, ҳарбир тракторнинг унумли ишини та'минлашдан иборат.

Оржоникидзе район меҳнаткашлари партия ва ҳукуматимизнинг қишлоқ хўжалигини юксалтириш тўғрисидаги қарорларидан илҳомланиб, 1954 йилни ишлабчиқариш соҳасида янгидан-янги муваффақиятлар блан якунлаш учун кўкламги экиш ишларини қизғин бошлаб юбордилар. Район партия ташкилоти механизаторлар ва колхозчилар ўртасида бошланган ватанпарварлик ҳаракатига бош бўлиб, қишлоқ хўжалигининг барча тормоқларини комплекс равишда ривожлантириш учун бутун куч ва моддий-техника воситаларини тўла сафарбар қилади.

К. ТОШПУЛАТОВА,
Ўзбекистон КП Оржоникидзе район комитетининг секретари.

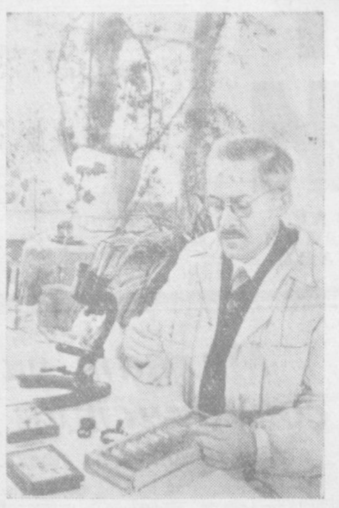

Суратда: Ўзбекистон ССР Фанлар академияси зоология ва паразитология институти энтомология лабораториясининг ҳамда Тошкент қишлоқ хўжалик институти энтомология ва зоология кафедрасининг мудири, профессор, биология фанлари доктори **В. В. Яхонтов** ғўза зараркунандаларини ўрганмоқда.

В. Лейн ва **Б. Мазур** фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Маданият ХРОНИКАСИ

Яқинда Молия-иқтисод институти ўқитувчилари, илмий ходимлари ва студентларининг илмий конференцияси ўтказилди. Конференцияда институт ўқитувчиси Н. Завадовский «Пахтакор колхозларни комплекс ривожлантириш масалаларига доир», ассистент Р. Рубинова «Колхозлар учун зарур оборот маблағларининг миқдорини аниқлаш методикаси» деган темада доклад қилдилар. Конференцияда ҳаммаси бўлиб 6 та доклад тингланди. Сўзга чиққан 20 га яқин илмий ходим Ўзбекистоннинг иқтисодий тараққиёти соҳасида ҳозир ўзлари олиб бораётган илмий ишларни конференция қатнашчиларига батафсил сўзлаб бердилар.

К. ҲАТАМОВ.

* * *

Москва районидаги 76-нчи қизлар ўрта мактабида ёшларни коммунистик ахлоқ руҳида тарбиялашга бағишланган махсус кеча ўтказилди. Кечага ота-оналар, Низомий номидаги Педагогика институтининг студентлари, 59 ва 49-нчи мактабларнинг юқори синф ўқувчиларидан 200 га яқин киши қатнашди.

Кечада 76-нчи мактаб ўқувчиларидан С. Азимова «Коммунистик ахлоқ тўғрисида Ленин—Сталин», С. Орифжонова «Коммунистик тарбия ҳақида М. И. Калинин», Сайфиддинова «Совет ватанпарварлиги ҳақида», М. Исаева «Меҳнатта ва жамоат мулкига социалистик муносабатда бўлиш» деган темаларда мазмунли доклад қилдилар. Кеча охирида «Шоҳи сўзана» комедиясидан парча кўрсатилди.

Т. ҚОДИРОВ.

* * *

Ўртачирчиқ районидаги 1—4—23—26—27 ва 29-нчи ўрта мактаб X синф ўқувчиларининг ихтисос танлашга бағишланган йиғилиши бўлиб ўтди. Ёшлар йиғилиш олдидан 1-нчи МТСда бўлиб, қишлоқ хўжалик машиналари блан танишган эдилар. Йиғилишда район халқ маорифи бўлимининг мудири ўртоқ Файзиев «Ихтисос танлаш» деган темада доклад қилди. Докладдан сўнг бирнеча ўқувчи чиқиб сўзлади. Уларнинг кўпчилиги қишлоқ хўжалик мутахассислари бўлиб етишиш истаклари борлигини изҳор қилдилар.

У. ЙУЛДОШЕВ.
Х. ШАРИФОВ.
Н. ТЕН.

Мактабда ота-оналар куни

Ўрта ёшли бир хотин икки табақалик эшикдан ичкарига кириб, рўмолини тузатди ва ўзига томон келаётган мактаб директори Азиза Ғуломова блан кўришди. Директор Мухтарама опадан қизи қайси синфда ўқишлигини сўради.

— 8-нчи «В» синфда.

— Исми Саидамиди?

— Ҳа, Саида.

Директор Мухтарама опани коридор чекасидаги столлардан бири ёнига олиб борди. Бу ерда ҳарбир синф раҳбари ўз синфидаги қизларнинг дарсларни қандай ўзлаштираётгани ҳақидаги отметкаларни ота-оналарига ўқиб эшитдирмоқда эдилар ва улар блан қисқача суҳбатлашмоқда эдилар 8-нчи «В» синф раҳбари Мухтарама опа блан кўришди. Дафтарни варақлаб:

— Саидангизнинг ўқиши чакки эмас, одоби ҳам яхши, — Синф раҳбари ўқийбошлади: она тили ёзма тўрт, она тили оғзаки беш, адабиёт беш, рус тили тўрт, алгебра беш, геометрия уч...

Хулласи Саиданинг ўтган чоракда битта учи бор-у, қолганлари тўрт ва беш экан. Синф раҳбари Саиданинг онасига:

— Уйда сиз ҳам контрольликни кучайтириб турсангиз, бу чоракда шубҳасиз ҳамма фанлардан тўрт, беш баҳо олади, — деди.

Мухтарама опа иккинчи қизи Фарида ўқийдиган 6-нчи синф раҳбари олдига борди. Фариданинг ҳам ўқиши яхши, баҳолари тўрт ва беш. Шу пайт ёнидаги столда 10-нчи синф ўқувчиларининг баҳоларини ота-оналарига айтишмоқда эди. Мухтарама опа уларга бироз қулоқ солиб турди. Синф раҳбари кимнингдир отметкаларини айтиб бермоқда эди:

— Рус тили беш, алгебра беш, тарих беш, физика беш...

Мухтарама опанинг ҳаваси келди. Ёнидаги қўшниси Муаззамхон Абдураҳмоновадан сўради:

— Ким экан, ҳаммаси беш-а?

— Хуршида деган қиз бор, — деди Муаззамхон, — менинг кичкина қизим блан 10-нчи «А» синфда ўқийди.

Оналар ўз қизларининг ўтган чорак якунидаги баҳоларини билгач, ичкаридаги катта залга кирдилар. Зал ота-оналар блан лиқ тўла эди.

Ана, ота-оналар комитетининг раиси ўртоқ Далимов йиғилишни очди. «Болаларни коммунистик руҳда тарбиялашда ота-оналарнинг вазифалари» ҳақида мактаб ўқитувчиси ўртоқ Содиқова доклад қилди. Ўқитувчи ўзининг содда ва дона-дона сўзларида совет мактаби коммунизмнинг актив қурувчиларини тарбиялаб етиштираётгани, болаларни тарбия этиш мактаб блан оиланинг шарафли бурчи экани тўғрисида батафсил гапирди.

Докладчи Хуршида Самиғова каби а'лочи қизларнинг номини ҳам тилга олди ва уларнинг дарс тайёрлашлари, қўшимча материаллардан қандай фойдаланаётганликлари, жамоат ишига актив қатнашаётганликларини айтиб ўтди.

— Менинг қизим, — деди сўзга чиққан кекса аёл Зайнабхола Алиева,— 9-нчи «Б» синфида ўқийди. Мен ҳам, ўқитувчилари ҳам қизим Ноиладан хурсандмиз. У ҳар йили ҳам нуқул беш баҳо блан ўқимоқда. Мен она сифатида унинг ўқишига қандай ёрдам бермоқдаман? Ёшлигидан бошлаб кундалик режимга ўргатдим. Эрталаб қайси соатда туриши, қачон дарс тайёрлаб, қачон дам олиши аниқ белгиланган. Дарс тайёрлаш учун уйнинг бир бурчагига стол, стул қўйиб берганман. Дарс тайёрлаётганида бошқа ишга буюрмайман. Дам олиш пайтида ҳам ўз ҳолига қўяман. Қизим а'ло ўқиш блан бирга уй ишига қарашишга ҳам вақт топади.

Мухтарама опа ҳам, бошқа ота-оналар ҳам бу кунги йиғилишдан кўп нарса ўрганиб қайтдилар.

* * *

Тошкент шаҳар, Октябрь районидаги 38-нчи «Известия» номли қизлар ўрта мактабида ота-оналарнинг бундай учрашувлари тез-тез бўлиб туради. 24 кишидан иборат ота-оналар комитети ҳар ойда бир марта мажлис ўтказиб, болаларнинг ўқиши ва тарбияси масаласида ота-оналар олдида турган вазифаларни муҳокама қилади.

Ота-оналар комитетининг иш планида «Имтиҳонларга тайёргарлик кўришда ота-оналарнинг вазифаси», «Болани тарбиялашда оиладаги дўстликнинг аҳамияти», «Имтиҳон даврида ота-оналарнинг вазифалари» деган масалалар бор. Мактабдаги ота-оналар лекторийсида ана шу масалалар юзасидан системали равишда лекциялар ҳам ўтказилади.

Булардан ташқари ота-оналар комитети мактабга сабабсиз қатнамай қўйган ёки интизомсизлик қилган ўқувчиларнинг ота-оналари блан махсус суҳбатлар ўтказади. Болаларни мактабга тўла қатнашишлари ва дарсларни яхши ўзлаштиришларида мактаб коллективига амалий ёрдам беради.

Ота-оналар комитетининг иш фаолияти хилма-хилдир. Яқинда бўлиб ўтган ота-оналар комитетининг йиғилишида мактабнинг ер участкасини ишлашда ёрдам бериш масаласи кўрилди. Мактаб атрофидаги маҳаллаларнинг меҳнаткашлари ўз қизлари ўқийдиган мактабнинг ер участкасини карталарга бўлиб олиб чопиб беришга, дўнг жойларни текислашга қарор бердилар.

Ота-оналар блан мактаб коллективининг ҳамжиҳат иш олиб бориши натижасида 38-нчи мактабда ўқувчиларнинг дарсларни ўзлаштириши тобора яхшиланмоқда. Ўқув йилининг биринчи чорагида мактабда давомат 96,9 процент, ўзлаштириш эса 77 процентни ташкил этган эди. Бу ҳол мактаб коллективини ҳам, ота-оналар комитетини ҳам ташвишга солди. Шундан кейин ота-оналар комитети айрим ота-оналар блан алоҳида суҳбатлар ўтказди. Дарсларни ўзлаштирмовчи қизларга алоҳида ўқитувчилар ва а'лочи қизлар биркитилди. Натижада иккинчи чоракда давомат 98 процентга, ўзлаштириш эса 85 процентга кўтарилди. Учинчи чоракда ҳам юқори ўзлаштиришга эришилди. Ҳозир мактаб ўқувчиларидан юзлаб қиз фақат а'ло баҳо блан ўқимоқда.

Бу йил 50 қиз X синфни тамомлайди. Келаси ўқув йилида эса бу мактабнинг X синфида 90 қиз ўқийди. Қизлар ҳартарафлама пухта билим олмоқдалар.

Салоҳ ХАСАН.

Кўзни даволашнинг янги методи

Паренхиматоз ксероз деб аталадиган кўз касаллиги шу вақтгача даволаш мумкин бўлмаган касалликлардан бири эди. Бу касалликда кўзёш безлари суюқлик ишламай қўяди. Одатда кўзёш безлари доимо ишлаб турадиган суюқлиги блан намланиб туради.

Кўзда асосий кўзёш безидан ташқари кўз ва қовоқларнинг шиллиқ пардасида кўпгина майда кўзёш безлари жойлашган. Кўзни намлаб туриш учун ана шу майда кўзёш безларининг ишлаган суюқлиги кифоя қилади.

Асосий кўзёш бези эса, кўзнинг ба'зибир касалликларида ва психик ҳолатларда (масалан, киши йиғлаганда) рефлектор равишда суюқлик ишлаб чиқаради. Кўзда бўладиган трахома ва бошқа касалликларда майда кўзёш безларининг фаолияти бузилади, улар кўзёш суюқлиги ишламай қўяди. Кўзёш безларининг бундай касаллигини паренхиматоз ксероз деб аталади. Бунда кўз намланмасдан қурийбошлайди, хиралашади ва охири беморнинг кўриши ёмонлашиб, кўр бўлиб қолади.

Медицина фани шу вақтгача майда кўзёш безларининг фаолиятини тиклашга ва паренхиматоз ксероз блан касалланган беморларнинг кўр бўлиб қолишдан сақлаш ва олдини олишга ожиз эди.

Совет олимлари — академик В. П. Филатов ва унинг шогирди, доцент В. Е. Шевалов кўзёшининг «ўрнини босадиган» қандайдир бир усул — даво топиш ва шу йўл блан беморларнинг паренхиматоз ксероз касаллиги туфайли кўр бўлиб қолишдан сақлаш устида бирнеча йиллардан бери илмий-текшириш ишлари ва экспериментлар олиб борар эдилар. Улар узоқ текширишлардан кейин, оғизга тушадиган қулоқолди бези суюқлигининг таркиби кўзёш безлари суюқлигининг таркибига ўхшашлигини аниқладилар. Қулоқолди бези қулоқнинг олдида, тери остида жойлашган бўлади. Бу без сўлак ишлайди ва ингичка найча блан юқори жағдаги иккинчи озиқ тишининг рўпарасида лунжда очилади. Сўлак бу найча орқали доимо оғизга тушиб туради ва бошқа безлар ишлаган суюқлик блан оғизда овқатни намлаш ва юмшатишга ёрдам беради.

Кўзёш безлари ва қулоқолди бези суюқлигининг таркиби бир-бирига жуда ўхшашлиги аниқлангандан кейин, энди энг мураккаб муаммони ҳал қилиш вазифаси туради. Я'ни қулоқолди безида ишланадиган суюқликнинг йўлини кўзга тўғрилаш керак эди.

1950 йил сентябрь ойида академик В. П. Филатов номидаги кўз касалликлари Украина эксперименталь институтида доцент В. Е. Шевалев дун'ёда биринчи марта ана шундай мураккаб операцияни қилди. У қулоқолди безининг найчасини кўзга ўтказди. Операция оғизнинг ички томонидан қилинди, юзнинг ҳечқаери кесилмади, косметик жиҳатдан ҳечқандай ҳалал етмади ва жуда яхши натижалар берди. Кейинги 3 — 4 йил ичида доцент В. Е. Шевалев қирқдан ортиқ ана шундай операция қилди. Олиб борилган кузатишлар бундай операция самарали натижалар бераётганини кўрсатади. Паренхиматоз ксероз блан оғриган беморларнинг кўзлари операциядан кейин равшанлашади ва улар бемалол кўраоладилар.

Шундай қилиб, Совет олимлари медицина фанининг мураккаб муаммаларидан бирини дун'ёда биринчи бўлиб ҳал қилдилар. Ҳозир, В. Е. Шевалевнинг методикасини кўрсатадиган «Кўзёшини қайтариш» номли илмий- оммабоп киноочерк расмга олинмоқда. Паренхиматоз ксероз касаллигини даволашдаги бу ютуқ, совет медицина фанининг ажойиб ютуқларидан биридир.

Врач **О. МУХТОРОВ.**

Колхоз комсомол ташкилоти секретарьларининг семинари

ЎзЛКСМ область комитети колхоз бошланғич комсомол ташкилотлари секретарьларининг беш кунлик семинарини ўтказди. Семинарда 200 га яқин бошланғич комсомол ташкилоти секретарьлари қатнашди.

Семинар қатнашчилари КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг «СССРда қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисидаги қарори—социалистик қишлоқ хўжалигини юксалтиришда жанговар программадир», «Комсомол ташкилотларининг далачилик ва чорвачилик бригадаларидаги роли», «Комсомол мажлисларига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш» ҳақида ва бошқа темаларда лекциялар тингладилар.

Оржоникидзе районидаги Маленков номли колхоз комсомол ташкилотининг секретари Юсупов, Калинин районидаги Сталин номли колхоз комсомол ташкилотининг секретари Иброҳимов, Янгийўл район Ленин номли колхоз комсомол ташкилотининг секретари Мажидов ўртоқлар пахтачиликни янада ривожлантиришда, жамоат чорвачилиги маҳсулдорлигини оширишда комсомол-ёшларнинг иштироки тўғрисидаги иш тажрибаларини семинар қатнашчиларига сўзлаб бердилар.

Бўка районидаги Вильямс номли колхоз комсомол ташкилотининг секретари ўртоқ Маҳкамов ипакчиликдан мўл ҳосил етиштириш ва тутчиликни кўпайтиришда колхоз ёшларининг қандай ишлаётганликларини муфассал гапириб берди.

Семинар қатнашчиларига янги кинофильмлар кўрсатилди, улар театр ва музейларда бўлдилар, ёш шоирлар блан учрашдилар.

Семинар қатнашчилари халқаро темада ҳам лекция тингладилар.

БИБЛИОГРАФИЯ

Украин халқининг ўтмиши ҳақида роман

Талантли украин ёзувчиси, икки марта Сталин мукофотининг лауреати Олесь Гончар совет китобхонларига ўзининг «Алплар», «Мовий Дунай» ва «Олтин Прага» романлари — «Байроқдорлар» трилогияси блан танишдир. Бу трилогияда ёзувчи халоскор Совет Армияси ва совет кишиларининг Улуғ Ватан уруши фронтларидаги қаҳрамонликлари, халққа содиқлиги ва она-Ватанга бўлган чексиз муҳаббатини юксак бадиий маҳорат блан тасвирлаган. Улуғ Ватан урушидан кейин совет адабиётида талантли ёзувчи сифатида яна ҳам танилган Олесь Гончар сўнгги йилларда ёзган повесть ва ҳикояларини совет халқининг тинч ижодий меҳнатига бағишлади.

Ҳозир О. Гончар украин халқининг ўтмишига, шунингдек Октябрь социалистик революциясидан кейинги бахтли, эркин ҳаётига бағишланган янги романлар серияси устида ишламоқда. Жуда катта тарихий воқиаларни ўзига қамраб олган бу эпик асар қардош украин халқининг тинч ижодий меҳнатини акс эттиришга бағишланган.

Сериянинг биринчи китоби «Таврия» рус тилида босилиб чиқди. Романдаги воқиа биринчи жаҳон империалистик уруши арафасида бўлиб ўтади.

Романнинг прологида деҳқонларга катта зарар келтирган табиий фалокат тасвирланади. Саҳродан қум тўзонларини кўчириб келган бўрон деҳқонларнинг эндигина униб чиқаётган экинларини нобуд қилади... Полтава деҳқонлари очлик, ерсизлик, қурғоқчилик дастидан бахт излаб ўз оилаларини, туғилган она ерларини ташлаб узоқ ўлкаларга кетадилар. Шулар қатори Криничан қишлоғининг қашшоқ аҳолиси бир тўда майда болаларидан бошқа ҳечқандай бойлиги бўлмаган Цимбал Нестор бошчилигида Таврия губернасига қараб йўл оладилар.

Улар Таврия ҳақида одамлардан бу ер жуда бой, серҳосил ўлка, унинг маркази Каховкада кишининг ҳақиқий меҳнатига қараб пул тўланармиш, деган миш-мишларни эшитадилар. Помешчикларга ёз бўйи ёлланиб ишлаб пул топиб келиш мақсадида кетаётганлар орасида романнинг асосий қаҳрамонларидан бири ўн уч ёшли Данько Яресько, унинг опаси Вустя, ҳуснидан бошқа ҳечқандай бисоти бўлмаган Ганна Лавренколар ҳам бор. Булар кимсасиз, гиёҳ унмас саҳролардан юриб, оёқлари шилиниб, очлик, ташналик, чидаб бўлмас даражадаги иссиқликни енгиб, жуда катта умидлар блан Каховка ярмаркасига етиб келадилар.

Каховкадаги ҳаёт шароитлари Таврия губернасидаги бошқа жойларникидан мутлақо фарқ қилмас эди. Фақат ярмарка кунларидагина ярмидан қумга ботган, чанг босган Каховка жануб аҳолисини ўзига тортучи кўп миллион кишили, ғала-ғовур шаҳарга айланарди. Каховка ярмаркасини ва сезончи-батракларни ишга ёллаб сотиб олиш картиналари орқали автор капитализмнинг бутун фисқу-фужурларини очиб ташлайди.

О. Гончар ярмаркага ўз кучини сотиш учун келган сезончи-батраклар тасвирида зулм, қашшоқлик ва ҳуқуқсизликка қарши халқда ўсиб бораётган нафрат, ғазаб кучини яхши кўрсатаолган.

Ярмаркада ёш Данько Яресько ҳаёт блан яқиндан танишади ва у деҳқонларнинг кучини деярлик текинга сотиб олаётган пулдорлар блан ўзи ўртасида катта айирма борлигини тушунабошлайди. Романда Данько образи ўсишда, ҳаракатда берилади, у динамик равишда тараққий этиб боради. Ҳарбир эшитган гапи, кўрган ва бошидан кечирган воқиалари Данькони нг фикрий ўсишида, дун'ёқарашининг ташкил топишида катта мактаб бўлади.

Каховкада Данько подшо ҳукуматининг Земство қишлоқ хўжалик мактабидан ҳайдалган ўз тенгқўри етим Валерик Задонцев блан танишиб қолади. Данько Валерикдан биринчи марта дун'ёда тақиқланган китоблар, варақалар борлигини; маёвкалар, митинглар бўлаётганини, броненосец «Потёмкин» қўзғолони, Лена конидаги ишчиларнинг ўққа тутилганликлари ва большевистих «Правда» газетаси чиқаётганлиги ва яна кўп сиёсий воқиаларни билиб олади. Ўзи турган ердан ташқари жойни кўрмаган содда Данько бу нарсаларнинг ҳаммасини ҳам тушунабермас эди. Шунга қарамай, эшитаётган ва кўраётган янгиликлари болани жуда қизиқтирар эди. Айниқса ҳархил ердан келган сезончи-батракларнинг атаманлари йиғилиб маслаҳат қилаётганларида, правдист-революционер хотин сезончилар олдида нутқ сўзлаётган пайтда уларни полиция кишилари келиб тарқатиб юбориш воқиалари болада катта та'сир қолдиради.

Данько Каховкада ақлли, талантли Баклагов, ёлланиб ишлашга борган жойлари «Аскания-Нова»да эса кекса боғбон Мурашколар блан танишади. Булар Данькода инсоннинг қудратига, ақл кучига, табиат устидан ҳукмрон бўлиши мумкинлигига ишонч туғдиради. Ҳаётнинг ўзи болани атрофда бўлаётган воқиалар ҳақида ўйлашга ва келгусидан қандайдир бир ёруғлик, озодлик кутишга ундайди.

Валерик образи ва унинг саргузашти орқали подшо Россияси даврида ҳарқандай эркин фикрлаш, прогрессив интилишлар бўғилаётганлиги, камбағал болаларининг илм олишдан, ақлий меҳнат блан шуғулланишдан маҳрум эканликлари кўрсатилади.

Романда сезончи-батраклар олдида оташин сиёсий нутқ сўзлагани учун полициячилар томонидан қамоққа олинган правдист-революционер аёл образи романтик руҳда берилган. Уни асир қилиб олиб кетар эканлар, у халққа қараб: «Улар бизнинг халқимизга жилов солмоқчилар! Броқ барибир, унинг уддасидан чиқаолмайдилар! Сиз — кучлисиз, сизлар кўпчиликсиз! Уюшиб мустаҳкам турсангиз уларнинг қўлидан ҳечқандай иш келмайди!..» деб қичқиради.

Ярмаркага ўз кучини сотиш учун келганлар моддий жиҳатдан қанчалик қийналган, чидаб бўлмаслик даражада қашшоқликка маҳкум этилган бўлсалар ҳам, инсонга хос олийжаноб фазилатлардан: раҳмдиллик, бир-бирига ёрдам қўлини чўзиш каби хислатлардан маҳрум эмаслар.

Криничанлилар «Аскания Нова» имениесига ишга ёлланадилар. Улар ҳаётида янги давр бошланади. Ҳоким табақаларга қарши уюшиб курашиш кераклигини тушунадилар, яширин иш олиб борувчилардан ҳамда шаҳар пролетариатидан золим хўжайинларга қарши кескин курашиш орқалигина озодликка чиқиш мумкинлигини ўрганадилар.

«Таврия» ўз ичига хилма-хил темаларни қамраб олган. Бунда халқнинг ўз ҳуқуқи учун кураши, унинг революцион онгининг ўсиб боришини акс эттиришдан ташқари, халқ онгида туғилган табиат қиёфасини ўзгартиш идеяси ҳам илгари сурилган. Асарда халқнинг сув чиқмайдиган ерларни ўзлаштириш ҳақидаги асрий орзусини акс эттирувчи ғоя эксплуататорларни ҳокимият тепасидан ағдариб ташлаб, ҳамма ерни халққа олиб берувчи революция орқалигина чўлларни гулистон қилиш, бахтиёр ҳаёт қуриш мумкин деган тезис блан узвий боғлиқдир. Бу жиҳатдан романдаги боғбон-табиётшунос Мурашко образи диққатга сазовордир.

Мурашко табиёт илмига қизиқучи, инсон ақлининг кучи ва унинг порлоқ келажагига ишонучи шахсдир. У бутун Каховка саҳросига сув чиқариш, соя берадиган ва қум тўзонларини тўсиб қоладиган дарахтлар ўстириш, қурғоқчилик ва гармсел офатининг олдини олиш ҳақида ўйлайди. Буюк рус олими Докучаев асарларини ўқиб, ўзича канал қуриш, Днепр суви блан Таврия саҳроларини суғориш планларини тузади. Бунда у асосан қашшоқ батраклар, муҳтожликдан иш қидириб тентираб юрганлар манфаатини кўзда тутади. Лекин буларда канал қуриш учун маблағ йўқ эди. Шунинг учун Мурашко канал қуришда миллионер помешчиклар пул блан ёрдам берса, деб ўйлайди. У имение эгаси Софья Карповнанинг именинаси муносабати блан йиғилган бойлар олдида саҳрога сув чиқариш ҳақидаги фикрини айтади. Броқ Мурашко жоҳил, фаросатсиз миллионерларга ҳечнарса тушунтираолмайди.

Қишлоқ капиталистлари канал қуриш учун тўпланадиган халқнинг қаҳру ғазабидан, уларни баҳамжиҳат бўлиб революционерлашиб кетишидан қўрқиб канал қуришнинг ҳарқандай фойдасидан воз кечадилар.

Мурашко ўз планларини амалга оширишга ҳаракат қилиб, Петрбургтача боради. Аммо ҳокимлар табақаси унга қулоқ солмайди. Ҳақиқатан ҳам жабр-зулм ўчоғи, халқлар тюрмаси бўлган чор Россияси даврида Мурашконинг умумхалқ аҳамиятига эга бўлган прогрессив идеяларининг амалга ошиши мумкин эмас эди. Мурашко орзу қилган буюк ишларни Коммунистик партия раҳбарлигида озодликка чиққан совет халқларигина амалга оширмоқда.

Романдаги аёллар образидан соф инсоний муҳаббат эгаси, меҳнатсевар Вустя ва Ганна Лавренколарни та'кидлаб ўтиш керак.

Халқлар дўстлигини куйлаш совет адабиётида муҳим ва аҳамиятли темалардан биридир. Айниқса улуғ рус халқи блан бошқа халқлар ўртасида бўлган дўстлик ва бу дўстликнинг келиб чиқиши, тарихан ташкил топишини бадиий адабиётда акс эттириш совет ёзувчисининг шарафли бурчидир.

О. Гончарнинг тарихий романида бу масала правдист-революционер аёл образида, Леонид Бронников ва Вустя Яресьчуха ўртасидаги самимий дўстона муҳаббатда, механик—коммунист Приваловнинг украин меҳнаткашларининг сув танқислигига қарши кўтарган забастовкаларини уюштириш ва унга раҳбарлик қилиши эпизодларида ўз ифодасини топган.

Ёзувчи «Аскания Нова» имениесининг эгаси Софья Карповна ва унинг айёр, товламачи ўғли Вальдемер образлари орқали эксплуататорлар синфининг ма'навий қиёфасини очиб ташлайди. Софья фақат ўзининг шахсий манфаати ҳақида ўйловчи, ахлоқан бузуқ ва муғомбир аёлдир. Унинг бойлиги «хамир ошгандек» ошиб боради. Бу бойликлар бечора батракларнинг пешона терлари, қонлари эвазига ортдирилгандир.

Воқиаларнинг тараққий этиши, образларнинг ички кечирмалари, уларнинг хатти-ҳаракатларини кўрсатиш асарда табиат манзаралари блан ҳамоҳанг равишда берилади. Асар авторнинг бадиий маҳорати ўсганлигидан, таланти янада камолга эришаётганидан далолат беради. О. Гончарнинг «Таврия»си қардош украин халқининг ўтмиши ҳақидаги энг яхши романлардан биридир.

Т. НАЖМИДДИНОВ.

ЎҚИТУЧИЛАР КЕНГАШИ

Тошкент ўқитувчиларининг март кенгаши тамомланди. Тил ва адабиёт, математика, география, ўзбек мактабларида рус тили, рус мактабларида ўзбек тили секцияларида ҳамда бошқа секцияларнинг ишларида шаҳарнинг 2 мингга яқин педагоглари, мактаб директорлари, олий ўқув юртларининг вакиллари қатнашдилар.

Кенгаш қатнашчилари ўзларининг иш тажрибалари блан ўртоқлашдилар. (ЎзТАГ).

ҚИШЛОҚ САВДО ШОҲОБЧАЛАРИ КЕНГАЙТИРИЛМОҚДА

Оржоникидзе район, Қибрай посёлкасида катта қишлоқ универмаги очилди. Магазинда кўп кийим-кечак, ип-газламалар ва шойи газламалар, атторлик буюмлари ва бошқа хил саноат моллари сотилмоқда.

Областьнинг сабдо шоҳобчалари тобора кенгайтирилмоқда. Йил бошидан бери область колхозлари, МТС лари ва район марказларида 10 та янги магазин қурилди. Бу йил қишлоқ жойларида 80 га яқин магазин очилади. (ЎзТАГ).

Ишлабчиқариш майдонининг ҳарбир метридан олинадиган маҳсулотни кўпайтирайлик!

„Электрокабель“ заводининг коллективи меҳнат унумини ошириш учун курашмоқда

Барча ички имкониятлардан унумли фойдаланамиз

Цехимиз коллективи ҳарбир квадрат метр ишлабчиқариш майдонидан маҳсулот олишни ошириш учун бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, яхши натижаларга эришмоқда. Заводимизда маҳсулот ишлаб чиқариш аввало бизнинг цехимиздан бошланади. Шунинг учун биз қанчалик кўп ингичка сим етказиб берсак, заводимиз ҳам мамлакатимизни электрлаштириш учун зарур бўлган кабельлар блан шунчалик кўп та'минлай олади.

Цех ишчилари ва инженер-техник ходимлари барча имкониятларни ҳисобга олганлари ҳолда ўз олдиларига яқин вақт ичида мавжуд ишлабчиқариш майдонидан маҳсулот олишни икки ҳисса ошириш вазифасини қўйдилар. 1954 йил 1 кварталида ишлабчиқариш майдонини кенгайтирмасдан туриб, 1953 йилга қараганда маҳсулот олишни 150 процентга кўпайтирдик. Бу ишда новаторлар мактаби ва илғорларнинг бой тажрибаларини ўрганиш катта ёрдам бермоқда. Смена топшириғини доимо 250-300 процентдан бажариб келаётган илғор ишчилардан Макарова, Бурилова, Жаворонкова ўртоқлар ўз тажрибаларини ёш ишчиларга қунт блан ўргатаётирлар.

Ишчилардан Антонов, Примнин, цех технологи Первушин ўртоқлар ҳамкорликда меҳнат қилиб ишлабчиқариш технологиясини такомиллаштириш натижасида ҳарбир станокдан маҳсулот олишни 2,5 баравар оширишга муваффақ бўлдилар. Рационализаторлик ва ихтиро'чилик таклифларини ишлабчиқаришга кўплаб жорий қилиш яхши натижалар бермоқда. Масалан, биргина ўртоқ Антоновнинг таклифини ишлабчиқаришга жорий қилишнинг ўзи йилига давлатнинг 30 минг сўмлик маблағини иқтисод қилиш имкониятини берди.

Биз қўлга киритилган бу муваффақиятлар блан кифояланиб қолмасдан, ички ресурслардан унумли фойдаланиб, халқ хўжалиги учун зарур бўлган а'ло сифатли маҳсулотларни кўплаб ишлаб чиқарамиз ва умумхалқ иши — коммунизм қуриш ишига ўзимизнинг муносиб ҳиссамизни қўшамиз.

В. КОРОЛЕВА,
11-нчи цех бошлиғи.

Кенг истеъмол моллари ишлаб чиқарамиз

Бизнинг цехимиз электр дазмоллари учун шнур, уй-рузғор асбоблари, кровать сеткалари, резинка коврикларн ва бошқа буюмларни ишлаб чиқаради.

Коллективимиз аҳолини кенг истеъмол молларига бўлган талабини қондириш мақсадида фидокорона меҳнат қилиб, давлат топшириғини доимо ошириб бажармоқда. Масалан, январь ойи плани 167 процент бажарилган бўлса, февраль ойи планини 188 процент қилиб адо этдик. Ускуналардан фойдаланиш эса 10 процентга ошди.

Илғор ишчилардан Г. Мачнева, С. Абдусатторова, О. Фёклина ўроқларнинг ишлаган маҳсулоти доимо а'ло сифатга қабул қилинаётир.

Биз меҳнат унумини ошириш мақсадида цех ишчилари томонидан таклиф этилган ихтиро'чилик ва рационализаторлик таклифларидан бирқанчасини амалга оширдик.

Яқингача кровать сеткасини ўрайдиган станок обороти 1500 дан ошмасди, машинани токка улаб юргизиш ва тўхтатиш иши қўл блан бажарилар эди. Биз машина оборотини 3000га етказиб, унга педаль ўрнатдик ва токка улаш процессини автоматлаштирдик. Натижада меҳнат унуми 2 баравар ошди.

Биз иш унумини ошириш йўли блан аҳолига кўплаб а'ло сифатли маҳсулот етказиб берамиз.

А. МИРСОДИҚОВ,
«Ширпотреб» цехининг ишлабчикариш бошлиғи

Завод коллективининг янги мажбурияти

Тошкентдаги «Электрокабель» заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ички имкониятларни ҳисобга олиб, ўз устларига қуйидаги социалистик мажбуриятни олдилар:

1. Йиллик давлат топшириғини ассортимент ҳамда пул ҳисобида муддатидан илгари 1954 йил 25 декабрьгача бажариш ва мавжуд ишлабчиқариш майдонида пландан ташқари бир неча миллион сўмлик кабель маҳсулотлари тайёрлаш;

2. Ишчиларнинг 30 процентини янги техника ва илғорлар тажрибасини ўргатувчи курсларга жалб қилиш;

3. Меҳнат унумини пландагига қараганда 1,5 процент ошириш;

4. Маҳсулот таннархини камайтириш ҳисобига пландан ташқари 250 минг сўм иқтисод қилиш;

5. Завод бўйича 70 тонна рангли металл тежаш;

6. Рационализаторлик таклифларини ишлабчиқаришга жорий қилиш ҳисобига тахминан 3,5 миллион сўм иқтисод қилиш;

7. Халқ истеъмол моллари ва қишлоқ хўжалиги заказларини муддатидан илгари — 1954 йил 7 ноябрьда бажариш;

8. Кенг истеъмол буюмлари ишлабчиқариш планини 1953 йилга нисбатан 50 процент ошириш ва маҳсулот ассортиментини кўпайтириш ҳамда сифатини яхшилаш;

9. Оталикка олинган Навоий номли колхознинг теплица қурилишига амалий ёрдам бериш;

10. Завод ишчиларининг моддий-маиший аҳволини янада яхшилаш мақсадида:

а) электромеханика техникуми қурилишини 1 июньгача тамомлаб, фойдаланишга топшириш;

б) ишчилар шаҳарчасида 1 Майгача стадион қуриш;

в) завод ишчиларининг болалари учун боқча ва мактаб қурилишини 1 сентябрьгача тамомлаш.

Ишлабчиқариш технологиясини тинмай такомиллаштирамиз

Ленинграддаги Киров номли «Электросила» заводи коллективининг мавжуд ишлабчиқариш майдонидан рационал фойдаланиш тўғрисидаги чақириғи заводимиз коллективи томонидан қизғин қувватланди. Мавжуд ишлабчиқариш майдонидаги машиналарни такомиллаштириб бориш, станок ва аппаратларни ҳартомонлама қулай ва ихчам жойлаштириш, ҳамда уларнинг бекор туриб қолишига йўл қўймаслик меҳнат унумини тобора ошириб боришнинг асосий омилларидандир.

Заводимиз инженер-техник ходимлари илғор ишчилар блан ҳамкорликда ишлаб, бу соҳада бирмунча муваффақиятларга эришдилар.

Яқинда экскаватор ва торф машиналари учун ишлатиладиган оғир шланг кабельлар тайёрлашда янги технологиянинг ишлабчиқаришга жорий қилиниши иш процессини аввалгидан 3 баравар қисқартирди.

Бир группа конструктор, механик ва технологлар нефть насослари учун кабельлар ишлайдиган машинани қайта конструкция қилиб, унинг ҳажмини анча ихчамлаштирдилар. Натижада меҳнат унуми ошди ва станок ўрнатиш учун ишлабчиқариш майдони бўшади.

Янги хил маҳсулот ишлаб чиқаришни ўзлаштириш шу кунда завод коллективи олдида турган асосий вазифалардан биридир. Ҳозирги кунда завод конструкторлари ихтиро' қилган экскаваторлар учун янги типдаги кабельлар ишлаб чиқаришни ўзлаштирмоқдамиз. Мавжуд ишлабчиқариш майдонида қўшимча машина ва ускуналарсиз маҳсулот ишлаб чиқаришни узлуксиз оширишда завод инженер-техник ходимларининг, кабель саноати илмий-текшириш институтининг Тошкентдаги филиали илмий ходимлари блан ўзаро ижодий ҳамкорликда олиб борилаётган ишлари яхши натижалар бермоқда. Улар биргаликда ихтиро' этган узлуксиз вулканизация агрегатини ўрнатиш устида ишламоқдалар. Бу агрегат ишга туширилгач, мавжуд ишлабчиқариш майдонида шланг кабельлари ишлаб чиқариш икки баравар ошади.

Шуни ҳам айтиш керакки, янги техникани қўлланиш ва технологияни такомиллаштиришда ўз заводимиздаги имкониятлардан ташқари, Иттифоқимиздаги бошқа кабель заводларининг илғор тажрибаларидан ҳам фойдаланамиз. Яқинда завод резина лабораториясининг бошлиғи Н. Бессонов ва слесарь А. Худаков ўртоқлар Ленинграддаги «Севкабель» заводига бориб, резина полотноларини қирқишнинг янги методини ўрганиб келдилар. Бу метод иш процессини илгаригига қараганда анча енгиллаштирди ва машинанинг меҳнат унумини 15 процент оширди.

Янги техника ва технологияни ишлабчиқаришга кўплаб жорий қилишда технолог, конструктор ва новатор ишчиларнинг комплекс бригадаларидан кенг фойдаланмоқдамиз. Бу бригадалар айрим цех ва участкаларда ишлабчиқариш технологиясини такомиллаштириш масалалари блан шуғулланадилар. Машиналарни мукаммаллаштириш, мавжуд ички ресурслардан максимал фойдаланиш йўли блан меҳнат унумини оширишда ва маҳсулот сифатини яхшилашда ихтиро'чи ва рационализаторларимизнинг ҳиссаси катта. Улар ўтган йили 321 рационализаторлик таклифи киритдилар. Бундан 210 таклиф амалга оширилиб, давлатнинг 3 миллион 538 минг сўмлик маблағи иқтисод қилинди. Фақат Н. Ф. Исаевнинг рационализаторлик таклифигина 40.000 сўм иқтисод қилишга ёрдам берди.

Лекин завод ремонт-механика цехининг торлиги янги техника ва илғор технологияни ишлабчиқаришга кўплаб жорий қилишга имконият бермаётир. Кўпинча бу цехга берилган айрим заказлар ўз вақтида тайёрлаб берилмаслиги туфайли ба'зи янгиликлар ишлабчиқаришга жорий қилинмай қолмоқда.

Яқинда завод бошқармаси бу камчиликларни назарга олиб, яқин кунлар ичида ремонт-механика цехи имкониятларини кенгайтириш тадбирларини белгилаб чиқди.

Б. Л. БЕЗНОСОВ,
«Электрокабель» заводининг бош технологи.

Меҳнатни тўғри ташкил қилганда

Заводга кириб ишлаётганимга роса икки йил бўлди. Аввалари бу ишнинг уддасидан чиқолмайсан, деб чўчитганлар ҳам бўлди. Лекин мен бунга қарамай дадиллик блан ишга киришдим. Илғор ва тажрибали ишчилардан В. Романова, А. Чернишева ва бошқаларнинг ёрдамлари туфайли малакали ишчилар қаторига ўтдим.

Ҳарбир квадрат метр ишлабчиқариш майдонидан маҳсулот олишни кўпайтириш учун бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, кундалик топшириқни 150—170 процент бажараётирман.

Бу муваффақиятга қандай қилиб эришдим? Энг муҳими, иш процессида машиналарнинг бекор туриб қолмаслигига алоҳида э'тибор бераман. Битта машинадаги сим блан тўлган ғалтакни олмоштирганимда, иккинчи машина ишлаб туради. Агар иккала ғалтак ҳам баравар тўлиб қолса, машинани тўхтатиб, сўнг ғалтакларни олмоштиришга тўғри келади. Бу эса анча вақтни олади. Мен ғалтакларни олдинма-кетин қўяман, бири тўлгунча иккинчисини олмоштираман. Натижада машиналар тўхтовсиз ишлаб туради.

Меҳнат унумини оширишимизда бизга илғор совет техникаси катта ёрдам бераётир. Масалан, симли оғир ғалтакларни олмоштириш ишини олайлик. Илгарилари бу иш қўл блан бажариларди. Ҳозир эса ғалтакларни кўтарма кранлар ёрдами блан олиб қўйилмоқда. Бу ишни қўл блан бажарилганда 10 минут вақт кетса, ҳозир энг кўпи блан 2—3 минутда бажарилади. Тежалган 7 минутда 300 метрдан кўпроқ сим ўраш мумкин. Цехимизда бир сменада ғалтаклар бирнеча мартаба олмоштирилади. Демак, бирқанча 7 минутлар тежалади. Бу минутлардан эса соатлар ҳосил бўлиб, пландан ташқари кўп миқдорда маҳсулот ишлаб чиқариш имкониятига эга бўлмоқдамиз.

Заводимиз коллективи ўртасида бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, 1954 йил I квартал ишлабчиқариш планини мажбуриятдаги 125 процент ўрнига 187 процент адо этдим.

Шарифа ҲАКИМОВА.
Сим ўраш цехининг ишчиси.

Муваффақиятларимизни мустаҳкамлаймиз

Мен ишлайдиган участка электр энергиясини узоқ масофага юбориш учун ишлатиладиган кабельлар ишлаб чиқаради.

Цехимизда 1954 йилда кабельлар ишлаб чиқариш 1953 йилдагига нисбатан 20 процент оширилиши керак. Кўп вақтларгача ишлаб чиқариладиган маҳсулот миқдорини оширишга ёрдамчи ускуналардан нотўғри фойдаланиш анча тўсқинлик қилиб келди. Бу ускуналарнинг ишлаши кўпинча плансиз олиб бориларди, унинг қуввати асосий ускунанинг ишлаш тезлигига жавоб берамас эди. Полуфабрикат бўлмаслиги сабабли кўпинча иш тўхтаб қоларди.

Ҳозир ёрдамчи ускуналарнинг иши қат'ий равишда планлаштирилиб, машиналар ҳаракатини максимал даражада тезлатиш йўли блан уларнинг ҳам иш унуми оширилди.

Сўнгги ойлар ичида участкамизда меҳнат унумини ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилашга қаратилган 11 та рационализаторлик таклифи амалга оширилди. Изоляцияч Синотина ва Елильнова ўртоқларнинг таклифларини ишлабчиқаришга жорий қилишнинг ўзи бир йилда 32 минг сўм иқтисод қилиш ва вертикаль изоляцияловчи машиналар меҳнат унумини 20 процентга ошириш имкониятини берди.

Биз бундан кейин ҳам қўлга киритилган ютуқларимизни мустаҳкамлаб, мавжуд ускуналардан кўплаб маҳсулот олишни янги-янги йўлларини қидириб топамиз.

И. СОКОЛОВ,
55-нчи цех старший мастери.

КОНСУЛЬТАЦИЯ

ДОРИЛАНГАН ЧИГИТНИ НАМЛАБ ЭКИШ

Ғўза касалликлари орасида гоммоз жуда хавфли бўлиб у, пахтакор республикаларнинг барча районларида учраб туради. Ўсиш даврида гоммоз касаллигининг бир ёки бирнеча шакли блан оғриган ўсимликлардан мўл ҳосил олиш жуда қийин. Ғўзанинг зарарланиш даражасига қараб ҳосил, ҳатто бирнеча ўн процентгача камайиши мумкин. Гоммоз блан поя остидан оғриган ўсимлик қулаб бутунлай нобуд бўлади.

Ғўза гоммоз қасали блан бактериум мальвацарум деб аталган бактериялар туфайли оғрийди. Бу бактериялар жуда майда, катталиги бир-икки микрон келади. Уларни оддий кўз блан кўриб бўлмайди. Далада қолган бактериялар гоммоз касали блан оғриган ғўзанинг шохча, барг, чаноқларида қишлаб чиқади. Кўпчилик бактериялар чигит тукига ҳам кириб олади.

Ғўза гоммоз бактериясининг биологияси, яшаш шароити ўсимликнинг зарарланиш характери, шакллари, касалликка қарши курашнинг қулай муддатлари ва тадбирлари Союз НИХИнинг ўсимликларни сақлаш марказий станцияси ва бошқа илмий ташкилотлар ҳамда Қишлоқ хўжалик илғорлари тажрибаси блан етарли даражада ўрганилган ва гоммозга қарши агротехник, химик ва механик тадбирлар системаси ишланиб чиқилган. Бу тадбирлар ўз вақтида сифатли қилиб амалга оширилса гоммоз касаллигининг ғўзага етказадиган зарарини кўп даражада камайтириш мумкин бўлади.

Гоммоз касаллигига қарши курашда чигитни дорилаб экиш алоҳида аҳамиятга эга. Дориланган чигитдан чиққан ғўза гоммоз касали блан оғримайди ва тез ривожланиб кетади.

Чигит гоммоз касаллигига қарши ҳархил усул ва ҳархил моддалар блан дориланади. Чигитни экишга тайёрлашда унинг қайси усулда дориланиши ва бунда қандай дорилар ишлатилишига қараб иш қилиш керак. Дориланган чигит оқим сувда ивитилмасдан, фақат намланиб экилади. Колхозларда формалин блан дориланган чигитлар эса ивитилиб экилади. Чигит, республикада хизмат кўрсатган агроном И. П. Бессонов тавсия этган усулда формалин блан дориланганда ҳам димлангандан кейин об-ҳаво ва ернинг намлигига қараб тўғридан-тўғри, ёки намланиб экилади.

Чигитни намлаб экиш бирнеча муҳим практик мулоҳазаларга асосланади. Агар марказлаштириб дориланган чигит сувда ивитилса унинг устига юққан дорилар ювилиб кетади ва чигитда қолган дори гоммоз бактерияларини ўлдиришга кучсизлик қилади.

Чигит ивитилганда сув блан унинг мағизига кўп бактерия кириб кетади, натижада бундай чигитлардан чиққан ғўза майсалари гоммоз блан оғрийди. Бу тўғрида Янгийўл районидаги бирқанча колхозларда ўтказилган тажрибалар қуйидагича натижа берди. Масалан, Свердлов номли колхоздаги чигит намлаб экилган участкаларда ўрта ҳисоб блан бир метр қаторда 26 — 35 туп ғўза бўлса, булардан яганагача 0,0—0,07 проценти, яганадан кейин 2,9—5,4 проценти гоммоз блан оғриди. Чигит ивитилиб экилган участкаларда эса бир метрда бўлган 24—30 туп ғўзанинг яганагача 2,3—2,8 проценти, яганадан кейин 10,8—25,5 проценти гоммоз касали блан оғриди.

Свердлов номли колхозда 480 гектар ерга намлаб экилган чигит ерда 18 мартдан 17 апрельгача қолганда ҳам ўзининг униш қобилиятини йўқотмади. Аммо 620 гектар ерга 12—18 соат сувда ивитилиб экилган чигит 297 гектар ерда 25 процентдан 75 процентгача ола чиқиб, 323 гектар ерга экилгани мутлақо чиқмади.

Ленин номли колхозда 1000 гектар ерга чигит намлаб экилганда ғўзаларнинг ҳар гектар ердаги туп қалинлиги нормал бўлди, ғўзалар эрта гуллаб эрта пишди. Колхоз 24 ноябрьгача ҳар гектар ердан 31,7 центнер, шу жумладан, 23,4 центнердан отбор ва биринчи сорт пахта олди. Чигит ивитилиб экилган колхозларда ҳосил анча кам бўлди.

Чигитни об-ҳавонинг келишига қараб ба'зан қуруқ ҳолда экса ҳам бўлади, бундай шароит ҳамма вақт бўлавермайди. Аммо шунинг учун дориланган чигитни намлаб экиш лозим. Бир тонна чигит 500—600 литр сув блан намланади. Бу миқдор сувни чигитга бирданига сингдириб бўлмайди, чунки бунда ҳам қисман дори ювилиб кетади. Чигит намланганда унга юққан НИУИФ—2 дориси ювилмаслиги учун, сув бўлиб-бўлиб сингдирилади. Бунинг учун чигит тахта полга 15—20 сантиметр қалинликда ёйилиб унга дастлаб 100—150 литр сув берилади. Бир киши лейка блан сувни сепганда, иккинчи киши курак блан чигитни қориштириб туради. Шундан кейин чигит бир жойга уйилиб, брезент, шолча блан ўралади ва 1—2 соатга димланади. Сўнгра чигит такрор ёйилиб, уни яна намланади. Иккинчи намлашда кўпроқ—200 литр сув бериш мумкин, учинчи намлашда эса яна ҳам кўпроқ, 250 литр берилади. Бир тонна чигитни бирданига намлаш қийин, шунинг учун бир йўла 500 килограм чигит намланади. Бу ҳолда бир тонна чигитни намлаш учун белгиланган нормадаги сувнинг ярми ишлатилади. Чигит биринчи ва иккинчи намланганда, унинг усти 1—2 соатгача, учинчи намлангандан кейин эса 8—10 соатга димланади. Умуман чигит кўпи блан 12 соат димланиши керак. Одатда кечқурун намланган чигит, эртасига экилади. Намланган чигитлар уюми 1—2 тоннадан ортмаслиги шарт.

Чигит узоқ туриб қолса қизиб кетиши мумкин, шунинг учун ёйиб шамоллатилиши керак. Чигитни намлашда хавфсизлик техникасига ҳам риоя қилиш лозим. Бунинг учун намлаш площадкаларига махсус тайёргарлиги бўлган кишилар қўйилиши керак.

Чигит гоммозга қарши И. П. Бессонов усулида дориланганда фақат область ёки район бўйича эмас, балки колхоз ва совхозларнинг ўзида ҳам марказлаштирилиб дориланиши мумкин. Бу усулда дориланган чигит сувда ивитилмасдан, об-ҳавонинг келиши ва ернинг намлигига қараб димланиб бўлгандан кейин тўғридан-тўғри экилади, ёки экишдан олдин унинг ҳарбир тоннаси 300—400 литр сув блан икки марта намланиб экилади. Агар дориланган чигит кейинроқ экиладиган бўлиб қолса, у бунда ҳам намланиб экилади. Чигит цементланган ёки пол қилинган майдончада намланади. Майдончада формалин эритмасини тайёрлаш учун 250—300 литрли 2—3 та бочка, чигит дорилаш учун сиғими бир тоннали оғзи кенг иккита яшик, ортиб қолган формалин эритмасининг тушиб туриши учун сиғими 300—500 литрли битта яшик ёки бочка, бир нечта курак, бел, кетман ва формалин ўлчаш учун асбоб бўлиши керак. Катта яшиклардан чиққан ортиқча формалин қуйилиб турсин учун кичкина яшик катта яшиклар ўртасига оғизгача кўмилаб ўрнатилади. Майдончада махсус раҳбар агроном ва 3—4 кишидан иборат бригада ишлайди. Дорилашда катта яшикларнинг бирига бир тоннага яқин чигит солиб, унинг устидан кўмадиган даражада формалин эритмаси қуйилади. Сўнгра чигит курак ёки кетман блан 10 минут ағдарилиб унга формалин эритмаси тўла сингигунча аралаштирилади. Шундан кейин чигитга сингмай қолган эритма ерга кўмилган яшикка туширилади ва чигитнинг устига брезент, шолча, ёки қоп ёпиб, 3 соат димланиб қўйилади. Гоммоз бактерияларини батамом қириш учун чигит устига ёпиладиган буюмлар ҳам формалин эритмаси блан ҳўлланган бўлиши керак.

Биринчи яшикдаги чигит димлангандан кейин 3,5—4 соат ўтгач, олиниб унинг ўрнига бошқа чигит солинади. Шу тартибда иш тўхтовсиз борганда бир кунда 6—8 тонна чигитни дорилаш мумкин. Чигит бу усулда дориланганда меҳнат унуми 6 ҳисса ошади, формалин 30 процент тежалади. Ер сернам бўлса димланиб бўлган чигит илдиз чириш касалига қарши сульфат аммония блан ҳам дориланади ва экилаверади. Бунда 100 килограмм чигитга 4 килограмм сульфат аммония сарфланади. Ғўза майсаларининг кўккурт блан зарарланиши эҳтимоли бор участкаларга, экиладиган чигитлар гексахлоран блан ҳам дориланиши зарур. Бу ҳолда ҳам 100 кг чигитга кўпи блан 4 килограм 12 процентли гексахлоран сарфланади. Сульфат аммония ва гексахлоран бу нормадан ортиқ ишлатилса чигитнинг униш қувватини пасайтириши мумкин. формалин блан дорилангандан кейин туриб қолган чигитлар экиш олдида алоҳида намланади. Бунинг учун чигит майдончага 25—30 сантиметр қалинликда ёйилади ва устидан бир тонна чигитга мўлжалланган сувнинг ярми (300 литр бўлса 150, 400 литр бўлса 200 литр) лейка блан сепилади. Бунда бир киши сув сепганда, иккинчи киши курак блан чигитни аралаштириб туради, сўнгра нам қочмасин учун чигит уйилиб устига шолча ёки қоп ёпиб қўйилади. 3—4 соат ўтгандан кейин чигит қайтадан ёйилиб сув блан такрор намланади ва иккинчи марта димлангандан кейин орадан, 3—4 соат ўтгач экилади.

Чигитни гоммоз касалига қарши дорилаб ва уни агротехника қоидаларига тўла риоя қилинган ҳолда экиб, ғўзани бу хавфли касалдан сақлаб, мўл ҳосил етиштирамиз.

Н. МИРПЎЛАТОВА,
Қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

Ижодкор коллектив

Алексей Иванович одатдагича ишга барвақт келди. У, стол тортмасидан сим ўраш машинасига киритиладиган ўзгаришлар схемаси чизилган юпқа картон қоғозни олиб, синчиклаб қайтадан кўриб чиқди. Схемадаги барча рақам ва масофаларни бирма-бир диққат блан ўлчади.

Ҳаммаси тўғри, машинанинг қуввати ҳам етади, лекин симлар кўплик қилиб, узилиб ёки чигал бўлиб кетмаса бўлгани, — деб ўйлади у, ўзича. Ахир маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайиши унинг сифатига зарар етказмаслиги керак. У, машиналарнинг иш жойини, уларни қандай ўрнатилганини яна бир бор кўздан кечириш учун цехга кириб кетди.

Қудратли механизмлар бир текисда ҳаракат этмоқда. Жуда мураккаб ҳамда нозик процессларни чевар қизлардек текис ва силлиқ қилиб бажараётган машина ва агрегатларга қараган кишининг завқи келади.

Мана, иккита қилиб ўрилган қалин сочларини бошига чамбарак қилиб олган Шарифа Ҳакимова. У икки трастиль машинасини бошқараётир. Ғалтакларга ўралаётган олтинранг-майин симлар бир текисда ипакдек товланиб, кишини беихтиёр ўзига жалб қилади.

Ундан нарироқда Шарифанинг дугонаси Соня Тюменеева ишлаётир. У, чаққон ҳаракат қилиб, машиналар бажараётган ишни зийраклик блан бошқариб юрипти. Умуман цехда иш қизғин. Бу ердаги ҳарбир ишчининг юраги ягона мақсад — бугун кечагидан унумли ва сифатли ишлаш иштиёқи блан тўлиб тошган.

Алексей Иванович станоклар оралаб юриб, Шарифа, ишлаётган машиналар ёнига келди ва:

— Ҳўш синглим, машиналар қандай ишлаяпти? — деб сўради.

—Худди соат механизмларидек аниқ ва пухта ишламоқда,—кулимсираб жавоб берди Шарифа Ҳакимова.

— Булар нимаси, ҳафталик ишингни ғамлаб қўйибсанми? — Алексей Иванович ҳазил-аралаш Шарифадан сўради ва бир четда турган сим ўроғли кичик ғалтакларни кўрсатди.

—Йўғе, булар бугунги сменада қилинадиган ишлар. Машиналарим ҳаракат вақтида қаровсиз қолмасин, деб кечадан бери сменада ишлатиладиган симларни иш бошламасдан олдин тахт қилиб қўймоқдаман,—жавоб берди Шарифа тўлган ғалтакларни олмоштирар экан.

Алексей Иванович Хлибов машиналарга синчиклаб қарар экан, схемадаги ўзгаришлар ҳақида ўйларди. Орадан бироз ўтгач у, ўзи амалга оширмоқчи бўлган таклифи ҳақида заводнинг бош технологи ўртоқ Безносов блан маслаҳатлашиб олгани кетди.

У, ўз режалари ҳақида бош технологка бирма-бир гапириб берди. Ҳар иккаласи биргаликда схемага айрим тузатиш ва янги қўшимчалар киритдилар. Ўртоқ Безносов, Хлибов таклифини қизғин қувватлади ва иложи борича эртагаёқ биринчи тажрибани ўтказишга маслаҳат берди:

— Бу ишни кечиктириб бўлмайди, Алексей Иванович, — деди у.—Бу таклифни амалга ошириш мавжуд ишлабчиқариш майдонини кенгайтирмасдан туриб шу ускуналарнинг ўзидан юқори маҳсулот олишни кўпайтириш имкониятини беради.

Улар бир қарорга келиб, биринчи тажрибани эртагаёқ ўтказадиган бўлдилар.

☆

Цех ишлабчиқариш бошлиғи ўртоқ Хлибовнинг таклифи биринчи навбатда Шарифа Ҳакимова машинасида синаб кўрилиши ҳақидаги гап тез орада бутун цехга тарқалди. Шарифа ўзида йўқ хурсанд. Чунки, заводдаги янги таклифлардан бири унинг иштирокида, у ишлаб турган машинада синаб кўрилади.

«Мен биринчи бўлиб ўзгартиш киритилган машинада ишлайбошлайман. Шунинг учун ўтказиладиган тажрибани диққат блан кузатиб, ҳаммасини билиб олишим керак», деб хаёлидан ўтказди Шарифа.

Бош технолог Безносов, цех бошлиғи Макаров, смена мастери Солихўжаев, қўлида бирқанча ғалтак ва ғалтак ўқлари кўтарган ҳолда Алексей Ивановичлар цехга кириб келдилар. Алексей Иванович сезилар-сезилмас даражада ҳаяжонланарди, лекин ўз ҳолатини бошқаларга сездирмасликка ҳаракат қиларди.

... Сим ўрайдиган трастиль машинаси ўнг томондаги еттита майда ғалтакдаги симни чап томондаги катта ғалтакка битта қилиб, чирмаб ўрамоқда. Машинани тўхтатишди. Майда ғалтаклар ўртасига яна биттадан ўқ ўрнатилди. Ғалтаклар сони 14 га етди. 14 ғалтакдаги симларнинг учи чап томондаги катта ғалтакка бирлаштирилди.

Бош технолог Хлибовга мурожаат қилиб:

— Алексей Иванович, энди бошласак бўлар-а? — деди.

Алексей Иванович янгидан ўрнатилган ғалтакларни яна бир бор синчиклаб текшириб чиққач:

— Қани бошладик, — деди қат'ий ишонч блан.

Шарифа рукаятканн босди. Машина гуруллаб юриб кетди. Ўқлардаги ғалтаклар чириллаб, бир текисда айланабошлади. Атрофдагилар бир-бирларига ма'ноли қараб олишди. Шу пайтгача ҳукм суриб келган жиддийлик ўрнини севинч эгаллади. Мана ҳозирнинг ўзидаёқ бирнеча юз метрли 14 тола нозик сим бир-бирларига чирмашиб катта ғалтакка ўралабошлади...

Энди ишлар юришиб кетгандек эди... Броқ шу пайт ўртадаги кичик ғалтакларнинг биридаги сим чўрт узилиб кетди ва ғалтакдан сакраб чиқиб, чуваланабошлади. Атрофдагилар камчилик қаерда эканлигини қидирабошладилар. «Наҳотки амалга ошириб бўлмаса», деб ўйлашарди улар.

— Ҳеч қиси йўқ, камчилик қаерда эканлигини топамиз ва уни тузатмасдан қўймаймиз, — мастер Солихўжаев Хлибовга далда берди.

Узилиб кетган симни яна қайтадан улаб, катта ғалтакка бирлаштирилди. Бу сафар машинанинг тезлиги бироз пасайтирилди. Ҳамма, бажарилаётган иш процессини янада диққат блан кузатабошлади. Бироздан сўнг боягн нуқсон яна такрорланди.

— Топдим, Алексей Иванович! Топдим! — Шарифа ўзи сезмагани ҳолда қувончидан қичқириб юборди. Ҳамма унга ялт этиб қаради. Машинани тўхтатдилар.

— Биласизми, — деди Шарифа ҳаяжонланиб,— мана бу майда ғалтаклар бир-бирига жуда зич жойлаштирилган. Шунинг учун ҳам ундаги симлар ўралаётганда бир-бирига ишқаланиш орқасида узилмоқда. Менимча, ғалтакларнинг орасини очиқроқ қўйсак ана шунда ишқаланиш камаяди.

Ғалтаклар ўрни олмоштирилиб, улар ўртасидаги масофа бироз кенгайтирилди. Энди, машина бетўхтов, узлуксиз ишлайкетди.

Ҳамма Алексей Ивановични табриклайбошлади. У эса, қимматли маслаҳати учун Шарифанинг қўлини маҳкам қисди.

Бу иноқ ва аҳил коллектив ўзаро ижодий ҳамкорликда икки машина бажарадиган ишни бир машинада бажаришга муваффақ бўлди. Ғайратли ва ташаббускор коллектив бу блан кифояланиб қолмади. Орадан кўп ўтмай, кичик ғалтаклар сони 14 тадан 28 тага етказилди. Кабель симлари тайёрлашдаги операция 3 — 4 марта қисқарди, иш унуми ошди, маҳсулот сифати эса яхшиланди. Агар илгарилари бир трастиль машинаси сменада энг кўпи блан 2 километр сим ўрайдиган бўлса, ҳозир 8, ҳатто 9 километргача етказиб сим ўрамоқда.

Қўлга киритилаётган бу муваффақиятларда ҳаркимнинг ҳам ўз улуши, ўз ҳиссаси бор. Цех ишчилари ўз новаторлари блан ҳақли равишда фахрланадилар. Чунки, улар эски нормаларни ва меҳнатни ташкил этишнинг эски формаларини бузиб, янгиларини ижод қилмоқдалар, деярлик ҳар куни ишлабчиқариш процессида янгиликлар яратиб, кўплаб а'ло сифатли кабель маҳсулотлари етказиб бермоқдалар.

— Биз янги давр — коммунизм асрининг кишиларимиз, — дейдилар цех ишчилари — ички ресурс ва имкониятлардан унумли фойдаланиб, Ватанимиз куч-қудратини янада оширишда ўзимизнинг муносиб ҳиссамизни қўшамиз.

И. СУЛАЙМОНОВ.
Н. ТЎЛАГАНОВ.

Бригада чигит экишни тамомлади

Гулистон районидаги «Красная Заря» колхозининг пахтакорлари чигит экиш ишини кенгайтириб юбордилар. Ўртоқ Солижон Каримов бошлиқ бригада а'золари агротехника қоидаларини тўла амалга ошириб, ерни экишга сифатли қилиб тайёрладилар. Бригада ҳозир ўзининг 64 гектар ерига чигит экиб бўлди. Чигит экишда 2-нчи МТСнинг шу колхозга хизмат қилаётган трактор бригадаси, универсалчиларидан ўртоқ Иброҳим Каримов айниқса маҳорат блан ишлади. У ҳар куни 17—18 гектар ерга чигит экиб кунлик нормани 2,5—3 баравар ошириб бажарди.

Колхознинг Ж. Бойжигитов ва А. Жалилов бригадаларида ҳам чигит экиш иши кенгайиб кетди. Ҳозир колхозда 150 гектар ерга чигит экилди.

Чигит экилиши блан бир вақтда колхозчилар ёппасига далага чиқиб чигитни қийғос ундириб олиш учун ҳам курашмоқдалар. Колхозчилар участкалар четидаги чигит экилмай қолган ерларга чигит, экмоқдалар, яхши кўмилмай қолган чигитларни кўмиб кетмоқдалар.

Т. РЎЗИБОЕВ.

Уруғлик чигит ташиб олинмаётир

Тошкентдаги Охунбобоев номли пахта тозалаш заводи областьнинг олти районидаги пахтакор колхозларни уруғлик чигит блан та'минлайди. Завод колхозларга тарқатиладиган уруғлик чигитни районлардаги пахта тайёрлаш пунктларига олдинроқ юбориб қўйган. Броқ чигит экиш бошланганига қарамасдан кўпчилик районлардаги колхозлар ўзларига тегишли бўлган чигитни ҳали ҳам ташиб олмаганлар.

Уруғлик чигитни ташиб олиш иши айниқса Оҳангарон, Юқоричирчик, Ўртасарой ва Ўртачирчиқ районларида жуда суст бормоқда. Масалан, Ўртасарой районидаги колхозлар ўзларига тегишли бўлган чигитдан фақат 147 тонна, я'ни 15 процент чигитни ташиб олганлар. Ўртачирчиқ районидаги колхозлар ташиб олиниши керак бўлган уруғлик чигитнинг ҳали 25 процентини ҳам олиб кетмаганлар. Оҳангарон районида эса аҳвол бундан ҳам баттар. Ҳолбуки, уруғлик чигитни фақат ташиб олишгина эмас, балки колхозда уни экишга тайёрлаш ҳам керак. Аҳвол шундай кетаберса чигитни ўз вақтида экиб олиш қийин бўлади.

МТС ва район ташкилотлари уруғлик чигитни тезлик блан ташиб олиш учун қат'ий чоралар кўришлари керак.

Н. НАСИМОВ.
Р. АЛИМОВ.

Совет ҳукуматининг 31 мартда Франция, Буюк Британия ва АҚШ ҳукуматларига юборган нотаси тўғрисида четэлларда баён қилинган фикрлар

Европа халқлари ва бутун дун'ё халқлари Европада коллектив хавфсизлик системасининг вужудга келтирилишидан астойдил манфаатдордирлар. Совет Иттифоқи Берлин кенгашида «Европада коллектив хавфсизлик тўғрисида Умумевропа Шартномаси» проектида коллектив хавфсизликни та'минлаш планини илгари сурди. Бирқанча давлатларнинг ҳукуматлари, шунингдек жаҳон жамоатчилигининг кенг доиралари бу планни актив қувватладилар. Бунга ажабланиб ҳам бўлмайди, чунки улар бу таклифда тинчликни мустаҳкамлаш йўлида фойдаланилмаётган имкониятларни кўрадилар. Берлин кенгашида ғарбдаги уч давлат ташқи ишлар министрлари ана шу проектга қарши э'тироз билдирганликлари ма'лум.

Совет ҳукумати Франция, Буюк Британия ва АҚШ ҳукуматларига 31 мартда юборган нотасида ғарб давлатлари блан келишишни истаб, Совет ҳукумати АҚШнинг «Европада коллектив хавфсизлик тўғрисидаги Умумевропа Шартномаси»да иштирок қилиши масаласини ижобий тарзда ҳал этиш учун тўсқинлик бор деб ҳисобламайди» деди. Совет ҳукумати ўз нотасида «Шимолий атлантик шартномасида СССРнинг иштирок қилиши масаласини манфаатдор ҳукуматлар блан бирликда муҳокама қилишга ўзининг тайёр эканлигини» билдириб, ғарб давлатларининг «Шимолий атлантик шартномаси ташкилоти»нинг коллектив хавфсизлик системасидаги ўрни ва роли блан боғланган бошқа э'тирозига ҳам жавоб берди.

Италияда чиқадиган «Унита» газетаси совет нотасини шарҳлаб қуйидагиларни ёзди: «Бунда гап Совет Иттифоқининг Европа коллектив хавфсизлиги концепциясининг тантанасига эришиш мақсадида Берлин кенгашида ва шундан кейинги ҳафталарда тутган позициясининг мантиқий ривожланиши ҳақида боради... СССР ғарбда илгари сурилган писандаларни э'тиборга олиш учун яна ўз ташаббусини кўрсатди».

Эндиликда асосий қийинчиликлар бартараф қилинганидан кейин, Европада коллектив хавфсизликни та'минлаш тўғрисидаги совет таклифларини ижобий тарзда қараб чиқишда ҳарқандай писандаларга ўрин қолмагандай бўлиб кўринган эди. Аммо, Вашингтон ва Лондондаги расмий доираларнинг совет нотаси тўғрисида дастлабки фикрлари шуни кўрсатадики, бекик ҳарбий гуруҳларни вужудга келтириш йўлини тутган ғарб давлатларининг ҳукуматлари Европада коллектив хавфсизлик системасини яратиш йўлида ғов қуриш учун янги баҳоналарни қидирмоқдалар.

Америка Қўшма Штатлари давлат департаментининг вакили Совет Иттифоқининг Европада коллектив хавфсизлик системасини вужудга келтириш тўғрисидаги таклифи АҚШ учун мақбул эмас, деди. Унинг шошма-шошарлик блан айтган бу гаплари четэл матбуотининг истеҳзоли танбиҳига сабаб бўлди. Бу баёнот ғарб мамлакатларидаги кўпгина матбуот органларининг ҳақли суратда та'кидлашича, саросималикка тушиб қолганликларини ва совет планини муҳокама қилишга киришишдан қўрқаётганликларини кўрсатади. Давлат департаментининг вакили Совет Иттифоқи таклифларининг моҳиятини қараб чиқишдан бўйин товлашни афзал кўрди. У, «янги совет таклифлари қат'ий э'тирозларга сабаб бўлади. Бу э'тирозлар Берлиндаёқ баён қилинган эди» деди. Ҳолбуки коллектив хавфсизлик планини ўрганиш ва муҳокама қилиш натижасидагина бу планнинг тинчликни мустаҳкамлаш ва агрессиянинг олдини олиш учун нечоғлик самарали гарантия бўлишини белгилаш мумкин эканлиги аёндир.

Англия ташқи ишлар министри Иден анча эҳтиёткорлик блан ҳаракат қилди. Иден Англия ҳукумати АҚШ ва Франция ҳукуматлари блан, шунингдек бевосита манфаатдор бўлган бошқа ҳукуматлар блан маслаҳатлашиб, совет нотасини ўрганиб чиқади, деди. Лекин шунга қарамай, у, умум палатаси мажлисида «дастлабки мулоҳазалари»ни айтди. Иден давлат департаментининг вакилидан ўрнак олиб, нотада баён қилинган таклифларнинг моҳиятини зўр бериб четлаб ўтди ва совет нотаси ғарбдаги уч давлат министрларининг, шу жумладан Иденнинг Берлин кенгашида Европада коллектив хавфсизлик тўғрисидаги совет таклифига қарши қилган э'тирозларини ҳисобга олганлиги тўғрисида ҳеч гап айтмади. Айни замонда Иден Шимолий атлантик шартномасида СССРнинг қатнашуви идеясига қарши чиқди. У, Совет Иттифоқи мазкур шартномани агрессив шартнома деб характерлайди, деган гапларни далил қилиб келтирмоқчи бўлди. Аммо, У, 31 мартдаги совет нотасида Шимолий атлантик шартномасининг бекик ҳарбий гуруҳ бўлмаслиги ҳамда амалда мудофаа характерига эга бўла олиши учун йўл кўрсатилганлиги тўғрисида ҳеч гап айтмади.

«Ньюс кроникл» газетасининг Иден давлат департаменти ҳаракатларини ҳимоя қилишга уринганида «ўзини жуда ёмон хис қилганлиги»ни та'кидлаганлиги бежиз эмас.

Америка матбуотининг давлат департаменти баёноти руҳида берган шарҳлари давлат департаментининг баёнотини далиллар блан мустаҳкамлаши уёқда турсин, балки АҚШдаги ҳукмрон доираларнинг коллектив хавфсизлик планини моҳияти жиҳатидан қараб чиқишдан бўйин товлашга очиқдан-очиқ уринаётганликларини равшан кўрсатади. Ана шу шарҳлар мазкур план душманларининг позицияси заиф эканлигини кўрсатади. Америка матбуоти э'тиборни масаланинг моҳиятидан четга тортишга уриниб, энг ахмоқона уйдирмаларни тўқиб, Совет Иттифоқининг ҳаракатларида сирли мотивлар қидирмоқда.

Ҳолбуки совет нотасининг мақсади тамомила аёндир. Совет Иттифоқи Европада коллектив хавфсизликнинг самарали системасини вужудга келтириш планини илгари сурмоқда ва бу планни муҳокама қилишни таклиф этмоқда. Аммо, Америка сиёсатчилари худди шу нарсадан жуда чўчимоқдалар.

Америка матбуотида баён қилинган фикрларда хавфсизликни та'минлаш ҳақидаги совет планининг дун'ё халқлари томонидан ма'қулланганлиги муносабати блан ташвиш кўринмоқда. Масалан, «Нью-йорк геральд трибюн» газетаси совет таклифлари Европа халқларини «ўзига жазб этаётганлигини»ни э'тироф қилишга мажбур бўлди. «Нью-Йорк таймс газетасининг Бонн мухбири Франция ва Ғарбий Германияда совет нотаси тўғрисида фикр билдириш эҳтимоли борлиги тўғрисида ташвиш тортаётганлигини билдиради. Шу муносабат блан, мухбир «доктор Аденауэр... маневр қилиш учун ҳечқачон ҳозиргидек кам имкониятга эга бўлмаган эди», деб та'кидлайди.

Коллектив хавфсизлик планининг душманлари Совет Иттифоқининг Шимолий атлантик шартномаси ташкилотига (ШАШТ) киришига қарши этироз билдириб, ўз-ўзларини фош қилиб қўйдилар. Улар Шимолий атлантик шартномаси ўзининг ҳозирги ҳолатида агрессив характерга эга бўлган ва Совет Иттифоқига қарши қаратилган бекик ҳарбий гуруҳ эканлигини кўрсатдилар.

Англияда чиқадиган «Дейли миррор» газетаси Шимолий атлантик шартномаси ҳозирги ҳолатида Совет Иттифоқига қарши қаратилганлигини ошкора тан олади. Газета совет нотаси ҳақидаги мақоласида бундай деб ёзади: «Ғарбий Европада ШАШТ фақат Россияга қарши қаратилган ташкилот эканлиги тўғрисида ошқора гапиришни одабсизлик деб ҳисобласалар ҳам, ҳақиқатда бу ташкилот худди шундай ташкилотдир».

Совет ҳукуматининг нотаси тўғрисида бутун дун'ёда жуда кўп фикрлар баён қилинганлиги ғарб давлатларининг ҳукмрон доиралари коллектив хавфсизлик системасини вужудга келтириш тўғрисидаги совет планидан э'тиборни четга тортаолмаганликларини кўрсатади. Инглиз жамоатчилиги совет таклифларини зўр мароқ блан кутиб олди. Англия жамоатчилиги турли қатламларининг совет нотаси ҳақида давлат департаменти баёнотини ма'қулламаганлиги буни исбот этади.

Лондонда чиқадиган «Таймс» газетаси редакцион мақоласида совет нотаси «пухта ўрганиб чиқишга арзийди» деб ёзади ва давлат департаментининг бу нотага салбий қараганлигини қоралайди.

«Ньюс кроникл» газетасининг ёзишича, АҚШ совет нотасига салбий қараганлигини дарҳол изҳор қилди. АҚШ «бундай тактиканинг ШАШТ мамлакатларида бесаронжомлик ва қаҳр-ғазаб туғдиражаги ҳақида фикр юритмай, шундай ҳаракат қилган бўлса керак...».

«Дейли экспресс» газетаси дипломатиянинг асосий мақсади «уруш учун қуролли кучларни тайёрлашдан эмас, балки вазиятдаги кескинликни юмшатишга эришишдан ва, мумкин бўлса, буюк давлатларнинг уруш даврида бўлган ҳамкорлигини тиклашдан иборат» деб та'кидлаб, қуйидагиларни ёзади: «Русларнинг янги нотаси асосан жуда ёқимли бир воқиадир, чунки бу нота русларнинг урушни истамаётганликларини исбот этади».

«Йоркшир пост» газетаси бошмақоласида совет нотасида «тинчликни сақлаш ва та'минлаш учун Европадаги барча мамлакатларнинг самарали ҳамкорлик қилиши зарур эканлиги тўғрисида ҳақли суратда гапирилади» деб ёзади.

Франция парламентининг кўпгина а'золари совет таклифларидан қўл силташ ёки бу таклифларни муҳокама қилишдан бўйин товлаш йўлидаги уринишларни кескин суратда қораладилар.

Франциядаги бирқанча буржуа газеталари АҚШ давлат департаментининг совет планини муҳокама қилишдан бош тортганлигини танқид қиладилар.

«Франс-суар» газетасининг обзорчиси Пертинакс қуйидагиларни ўқтириб ўтади: «Коллектив хавфсизликни та'минлаш тўғрисидаги совет планида» «Франциянинг миллий манфаатларига қарама-қарши бўлган ҳечнарса йўқ. Балки бунинг аксичадир. Аммо, АҚШнинг сиёсатчи бунга тамомила қарама-қарши йўлдан бормоқда».

«Юманите» газетаси Совет ҳукуматининг нотасини қувватлаб бундай деб ёзади: «Коллектив хавфсизликнинг умумий системасини вужудга келтириш йўли блангина дун'ёни сақлаб қолиш мумкин. Бу чора айни замонда антагонистик ҳарбий блоклар вужудга келтирилишига имкон бермайди ва бундай блокларни кераксиз қилиб қўяди. Европага келганда шуни айтиш керакки, ана шундай системанинг вужудга келтирилиши Атлантик пактнинг СССРга қарши қаратилган коалиция характерида бўлмаслигини, реваншист Германиянинг қуроллантирилиши ва тўқинишлар хавфи вужудга келтирилиши йўли блан аҳволнинг мушкулланмаслигини кўзда тутади. Бундай тўқиниш бутун инсоният учун катта хавф бўлур эди».

Жан Морис-Эрман «Либерасьон» газетасида бундай деб ёзади: «Франциядаги ва бутун дун'ёдаги ҳозирги аҳвол шароитида келишиш учун йўл топиш соҳасидаги ҳарқандай имконият диққатга сазовордир...» Морис-Эрман мана бундай деб ёзади: «Совет таклифининг руҳи тамомила равшандир. Бу таклиф дискуссия олиб бориш ва бир қарорга келиш учун кенг имконият очиб беради. Бундай дискуссия олиб бориш ва қарорга келиш имкониятларини узоқ вақт мобайнида олдиндан кўриш мумкин эмас эди».

Бутун жаҳон жамоатчилиги совет нотасига жуда катта э'тибор бермоқда. Бу эса, ҳозирги вақтда коллектив хавфсизлик системасини вужудга келтириш плани ҳаётнинг ўзи томонидан илгари сурилаётган энг муҳим масалалардан бири сифатида кун тартибида тураётганлигини кўрсатади. (ТАСС).

КПСС делегациясининг Берлин корхоналаридаги меҳнаткашлар блан учрашувлари

БЕРЛИН, 3 апрель. (ТАСС). Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ГБСП IV с'ездида қатнашаётган делегацияси КПСС МК Президиуми а'зоси, ССР Иттифоқи Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ўртоқ А. И. Микоян, КПСС МК секретари ўртоқ М. А. Суслов ва «Правда» газетасининг бош редактори ўртоқ Д. Т. Шепилов 2 апрельда Берлиндаги «Бергман-Борзиг» халқ корхонасини бориб кўрдилар. Ўртоқ Вальтер Ульбрихт, СССРнинг ГДРдаги элчиси ўртоқ В. С. Семенов ва ГБСП Берлин ташкилотининг секретари ўртоқ Альфред Нейман совет делегациясига ҳамроҳ бўлдилар.

Корхона меҳнаткашлари совет делегациясини қизғин табрикладилар. Завод ишчилари блан ўртоқ А. И. Микоян ўртасида қизғин суҳбат бўлди.

Бугун ўртоқ А. И. Микоян ГДР бош министри Отто Гротеволь ва СССРнинг ГДРдаги элчиси В. С. Семенов блан биргаликда Берлиндаги «Активист» халқ корхонасини бориб кўрди.

Бу ерда ҳам ўртоқ А. И. Микоян корхонанинг илғор ишчиларидан катта группаси блан суҳбат қилди.

СОЦИАЛИСТИК ЭКОНОМИКА МУВАФФАҚИЯТЛАРИНИ ЁРҚИН ИСБОТ ЭТУЧИ ДАЛИЛ

Совет Иттифоқида нарх-навонинг яна камайтирилганлиги тўғрисида четэл матбуотида баён қилинган фикрлар

ВАРШАВА, 3 апрель. (ТАСС). Польша матбуоти СССР Министрлар Совети ва Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг «Озиқ-овқат ва саноат молларининг давлат чакана нархларини яна камайтириш тўғрисида»ги қарорини кенг шарҳлаб ёзмоқда.

Совет Иттифоқида нархларнинг яна камайтирилганлиги, — деб ёзади «Трибуна люду» газетаси, — совет кишиларининг тинч қурилиш соҳасида эришган муваффақиятларини яққол исбот этучи далилдир. Совет давлати социализмнинг асосий қонунига мувофиқ, аҳолининг доимо ўсиб бораётган моддий ва маданий эҳтиёжларини тобора тўла ва ҳартомонлама қондирмоқда.

Нархларни камайтириш тўғрисидаги қарор, — деб та'кидлайди газета, — бутун дун'ёда кенг ма'қулланмоқда. Миллионларча кишилар Советлар мамлакатида нархларнинг яна камайтирилганлиги социалистик тузумнинг афзаллигини, бу тузумнинг капиталистик тузумга нисбатан устунлигини яққол исбот этучи далил, деб биладилар. Капиталистик мамлакатларда бир ҳовуч эксплуататорлар — монополиячилар меҳнаткашларни ишсизлик, қашшоқлик ва очликка дучор қилмоқдалар.

БУХАРЕСТ, 2 апрель. (ТАСС). «Романиа либера» газетаси Совет Иттифоқида нархларнинг яна камайтирилишига бағишланган «Социалистик тузумнинг янги ғалабаси» сарлавҳали бошмақоласида бундай деб ёзади:

Урушдан кейинги даврда СССРда нархларнинг яна, еттинчи марта камайтирилганлиги Совет ҳукумати ва Совет Иттифоқи Коммунистик партияси аҳолининг моддий ва маданий савиясини тобора кўтариш сиёсатини изчиллик блан амалга ошираётганликларини яна бир марта яққол исбот этади. Совет кишиларининг саноатда ва қишлоқ хўжалигида маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун, меҳнат унумини тўхтовсиз ошириш учун, таннархини камайтириш учун, социалистик экономиканинг барча тормоқларини мувофиқлаштириб ривожлантириш учун олиб борган кураши натижасида СССРда нархларни бирнеча марта камайтириш имконияти туғилди.

СОФИЯ, 2 апрель. (ТАСС). «Земеделско знаме» газетаси бундай деб ёзади: СССРда нархларнинг янада камайтирилганлиги — Совет экономикасининг зўр бериб ривожланиши натижаси, меҳнат унумини тўхтовсиз ошириш ва маҳсулотнинг таннархини камайтириш натижасидир.

Бизнинг халқимиз, — деб ёзади газета, — совет халқининг ғалабасидан қувонади. Совет халқининг коммунизм йўлидан олға қараб қўяётган ҳарбир янги қадами тинчлик ва демократия тантанасининг гаровидир.

ТИРАНА, 2 апрель. (ТАСС). Албания матбуоти Совет Иттифоқида нархларнинг камайтирилиши совет халқининг коммунистик қурилишда янги ғалабага эришганлигини, бу нарса совет давлатининг иқтисодий қудрати ўсиб бораётганлигини ёрқин исбот этади, деб ҳисоблайди.

Сурияда «Берлиннинг таслим бўлиши» номли совет фильмини кўрсатиш нега ман' этилди

ҚОҲИРА, 2 апрель. (ТАСС). Илгари хабар берилганидек, Сурия ма'мурлари «Берлиннинг таслим бўлиши» номли совет фильмини кўрсатишни ман' қилган эдилар. Дамашқдаги «Алхадара» газетаси шу муносабат блан «Берлиннинг таслим бўлиши» фильмини кўрсатиш нега ман' этилди? сарлавҳали хабар босиб чиқарди. Газета маҳаллий манба'ларга асосланиб, бу фильмни кўрсатиш Ғарбий Германия миссиясининг талаби блан ман' этилган, деб хабар қилмоқда. Газетанинг ёзишича, «фильмни кўрсатиш ман' этилганлиги ҳақидаги хабар ҳамма доираларда кучли норозилик туғдирган». Агар фильмни кўрсатиш, деб ёзади газета, «Ғарбий Германияга хушомадгўйлик қилиш» ёки «империалистик давлатларнинг манфаатларини кўзлаб ман' этилган бўлса, Сурияни бу давлатлар блан яқинлаштираётган нарса нимадан иборат?» деган савол туғилади.

Газета ўз хабарининг охирида, «ўз ватанини севишга ўргатаётган» ва «нима учун қурбонлар берилаётганлигини гражданларга кўрсатаётган» совет фильми ман' этилаётган бир вақтда, экранларда халқлар ўртасида душманликни авж олдиручи америка фильмлари кўрсатилаётир, деб таажжуб билдиради.

Хитой ҳарбий асирлари зўрлик блан гоминдан армиясига сафарбар қилинмоқда

ПЕКИН, 3 апрель. (ТАСС). Синьхуа агентлиги билдиради: четэл матбуотида босилган хабарларга қараганда, январь ойининг охирида зўрлик блан Кореядан Тайваньга олиб кетилган хитой ҳарбий асирлари гоминдан армиясига киришга мажбур қилинмоқда.

Юнайтед Пресс агентлигининг хабар беришича, 5 апрельда 12.000 ҳарбий асир гоминданчилар армиясига олинади.

Суратда: 4 апрельда «Пишчевик» стадионида «Спартак» ва «Красное знамя» командалари ўртасида бўлган футбол ўйини.

А. Палехов фотоси.

Ёзги спорт мавсуми очилди

4-нчи апрельда Тошкентнинг барча спорт базалари байрамдагидек безатилган эди. Шу куни шаҳарда 1954 йил ёзги спорт мавсуми очилди. Мавсумнинг тантанали очилиш маросими «Динамо» стадионида бўлиб ўтди.

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА

«Динамо» стадионида шаҳар спортчиларининг енгил атлётика мусобақалари бўлиб ўтди. Биринчи бўлиб 5 х 500 метр масофага югуручи эстафетачи қизлар стартга чиқадилар. Эстафета масофасини 8 минут 12,9 секундда босиб ўтган физкультура техникумининг командаси биринчи ўринни эгаллади.

Эстафетачи ёшларнинг 10×1000 масофага югуришлари қизғин курашлар блан ўтди ва Суворов мактаби командасининг ғалабаси блан тамом бўлди (15 минут 33,3 секунд).

ФУТБОЛ

Енгил атлётикачилар мусобақаси тамом бўлгач, футбол бўйича СССР биринчилиги учун «Б» класси бўйича мусобақалашучи «Спартак» (Тошкент) ва «Авангард» (Челябинск) командалари ўртасида ўртоқлик учрашуви бошланди.

Ўйиннинг 12-нчи минутида меҳмонлар «Спартак» командасининг штраф майдончасига ёриб кирдилар ва дарвоза олдида бўлган қисқа курашдан сўнг ҳисобни очишга муваффақ бўлдилар. Ўйиннинг биринчи ярми 2:0 ҳисоби блан меҳмонлар фойдасига тугайди.

Ўйиннинг иккинчи ярмида спартакчилар зўр ғайрат блан ўйнадилар ва ўз атакаларидан бирини муваффақият блан тугаллаб, меҳмонлар дарвозасига бир тўп уриб киритдилар. Шундай қилиб бу ўртоқлик учрашуви «Авангард» командаси фойдасига 2:1 ҳисоби блан тугади.

ВОЛЕЙБОЛ

Темирйўлчилар маданият ва истироҳат паркида шаҳарнинг ўнта энг кучли волейбол командалари ўртасида спорт мавсуми очилишининг фахрий мукофотини олиш учун мусобақа бўлиб ўтди.

Эрлар командалари ўртасида «Наука» ва «Локомотив» волейболчилари финалга чиқдилар. Улар ўртасидаги учрашув «Наука» командаси фойдасига ҳал бўлди.

Хотин-қизлар командалари ўртасида САГУ волейболчилари ғалаба қозондилар.

Мусобақа ғолибларига мукофотлар топширилди.

ГОРОДКИ

Шу куни «Динамо» ва «Спартак» стадионларида «Ўзбекистон физкультурачиси» газетасининг мукофоти учун городки бўйича мусобақалар бошланди. Мусобақада 21 команда қатнашмоқда. Биринчи куни «Динамо» ва «Спартак» командаларининг городкичилари ғалаба қозондилар.

БЛИТЦ-ТУРНИР

«Пишчевик» стадионида Тошкент биринчи футбол командалари ўртасида блитц-турнир ўтказилди. Блитц-турнирга 9 та футбол командаси қатнашди. Блитц-турнир қатнашчилари даставвал 11 х 100 метрга эстафета ўтказдилар. Бунда шаҳар терма командаси ғолиб чиқди. Сўнг футбол мусобақалари бошланди. «Красное знамя» командаси устидан ғалаба қозонган «Спартак» футболчилари ёзги спорт мавсуми кубогини олдилар.

БАСКЕТБОЛ

«Медик» стадионида Куйбишев район биринчилиги учун баскетбол мусобақаси ўтказилди. Хотин-қизлар командалари ўртасида Ўрта Осиё Политехника институтининг студентлари Молотов номли медицина институти баскетболчилари устидан ғалаба қозониб биринчиликни олдилар.

Эркаклар орасида финалга САзПИ ва ТИИМСХ баскетболчилари чиқдилар. Булар ўртасида қизғин кураш 21:20 ҳисоби блан ТИИМСХ спортчилари фойдасига ҳал бўлди.

Институт спортчилари

Низомий номидаги Педагогика институтида физкультура ва спорт ишлари қизитиб юборилди. Ҳозир бу ерда гимнастика, оғир ва енгил атлётика, классик кураш, футбол, волейбол, баскетбол сингари турли спорт секцияларининг ишлари мунтазам равишда олиб борилмоқда. Бу секцияларда 600дан ортиқ студентлар қатнашмоқда. Булардан 52 киши биринчи разрядли ва 73 киши иккинчи разрядли спортчилардир.

Ўртоқ А. Покровский раҳбарлик қилаётган гимнастика секцияси машғулотларини мунтазам ўтказмоқда. Отоқли спорт мастери Галина Шамрай, Н. Артомонов, Т. Каримов, Р. Хронова сингари моҳир спортчилар шу секцияда тарбияланиб чиққанлар. Секциянинг Б. Юнусов, Биковский, Хўжамқулов каби кўплаб ёш гимнастикачилари шу кунларда машғулотларга актив қатнашиб, яхши натижаларга эришмоқдалар.

Ўртоқ Морозов бошчилик қилаётган баскетбол секциясининг иши ҳам диққатга сазовордир. Бу секцияда анчагина малакали баскетболчилар бор. Р. Миркаримов, З. Шаров, Ж. Донченколар бу йилги спорт мусобақаларида республика терма командаси составида иштирок этадилар.

Бу ерда енгил атлётика, волейбол ва теннис сингари спорт турлари ҳам тобора студентларнинг оммавий машғулотларига айланиб бормоқда.

Институт спортчилари ўтган йилдагидек бу йилги спорт мусобақаларида ҳам яхши натижаларни қўлга киритиш учун пухта тайёргарлик олиб бормоқдалар.

С. ШАРИФБОЕВ.

Об-ҳаво ма'лумоти

Тошкент об-ҳаво буюросининг ма'лумотига қараганда, бугун кундузи Хоразм области ва Қорақалпоғистон АССР да ҳавонинг булутли бўлиши кутилади, ёғингарчилик бўлмайди. Температура 8—13 даража иссиқ бўлади. Бошқа областьларда ҳам ҳаво булутли бўлади, лекин ёмғир ёғмайди. Температура 12—20 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво булутланиб туради, ёғингарчилик бўлмайди. Температура 14—16 даража иссиқ бўлади.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

Германия Бирлашган социалистик партиясининг IV с'езди

БЕРЛИН, 3 апрель. (ТАСС). Германия Бирлашган социалистик партияси тўртинчи с'ездининг бугун эрталабки мажлисида ГБСП МК ҳисобот доклади юзасидан музокаралар давом этди.

Мажлисда меҳнат қаҳрамони П. Гейне биринчи бўлиб сўзга чиқди. У, Зенфтенбург темирйўлчиларининг эришган муваффақиятлари тўғрисида сўзлаб берди. П. Гейне совет темирйўлчиларининг илғор иш методларини кенг қўлланиш бу муваффақиятларга эришишда катта роль ўйнаганлигини та'кидлади. Нотиқ меҳнаткашларнинг ижодий ташаббусига, уларнинг рационализаторлик таклифларига нисбатан бюрократларча муносабатда бўлучиларни танқид қилди.

Шундан кейин, табрик учун Болгария Коммунистик партияси Марказий комитетининг биринчи секретари Тодор Живковга сўз берилди. С'езд қатнашчилари Тодор Живковни самимий кутиб олдилар.

С'езд қатнашчилари Австрия Коммунистик партиясининг секретари Копленигнинг нутқини қарсаклар блан кутиб олдилар. Копленig с'ездга Австрия Коммунистик партияси ва меҳнаткашлари саломини топширди.

Эрталабки мажлисда бўлган музокараларда Клер (Шверин округи), Ильза-Мария Кох (Иена) ва бошқалар сўзладилар

БЕРЛИН, 4 апрель. (ТАСС). С'ездининг кеча кечки мажлиси бошланган пайтда оғир машинасозлик ходимлари делегацияси с'ездни табриклади. Делегация а'золари Германия Демократик Республикасининг барча меҳнаткашлари каби оғир машинасозлик саноатининг ходимлари ҳам ГБСП раҳбарлиги остида партия ва ҳукуматнинг янги йўлини амалга ошириш учун, Германия Демократик Республикасининг қудратини мустаҳкамлаш учун ва меҳнаткашларнинг турмуш шароитини янада яхшилаш учун курашга қат'ий қарор бердилар, деб с'езд қатнашчиларини ишонтирдилар.

ГБСП МК доклади юзасидан давом этган музокараларда Гертруда Нольте (Котбус округи) биринчи бўлиб сўзга чиқди. У, Германия Демократик Республикасининг аёллари ўз болалари учун янги, бахтли ҳаёт барпо қилишда янада актив қатнашишни ўз вазифаси деб ҳисоблайдилар, деди.

Шундан кейин, ГДР Давлат план комиссиясининг раиси делегат Б. Лейшнерга сўз берилди.

Лейшнер халқ хўжалигида планлаштириш ишларининг катта аҳамиятга эга эканлигини та'кидлаб, Германия Демократик Республикаси Давлат план комиссиясининг ишларига тўхталиб ўтди ва бу комиссиянинг муваффақиятларини ҳамда ишларидаги камчиликларни анализ қилди.

Раислик қилучи табриклаш учун Албания Меҳнат партиясининг вакили М. Прифтига сўз берди. Прифти с'езд қатнашчиларининг ишларига муваффақият тилади.

Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий комитетининг секретари Г. Циллер ишлабчиқаришни уюштириш, меҳнат унумини ошириш ва маҳсулотни кўпроқ ишлаб чиқариш учун социалистик мусобақани янада кучайтириш ҳақида гапирди.

У уқтириб ўтдики, ишлабчиқариш соҳасидаги муваффақиятлар Германия Демократик Республикасини мустаҳкамлаш ва аҳолининг турмуш шароитини янада яхшилаш гаровидир.

С'езд қатнашчилари Германия Демократик Республикасининг маданият министри, шоир ва тинчлик учун курашчи И. Бехернинг сўзини зўр э'тибор блан тингладилар. И. Бехер ГДРда маданий қурилиш ҳақида ва маданият соҳасидаги умумгерман ҳамкорлиги тўғрисида сўзлади.

Музокараларда бошқа делегатлар ҳам гапирдилар.

С'езд эртага ўз ишини давом эттиради.

БЕРЛИН, 4 апрель. (ТАСС). Раислик қилучи К. Зейбт бугунги мажлисни очганидан кейин с'езд номига турли корхоналар ва муассасалар коллективларидан, шунингдек жамоат ташкилотларидан 4.250 табрикнома олинганлигини билдирди. Венгрия гитлер фашизмидан озод қилинган куннинг 9 йиллиги муносабати блан Зейбт Венгрия меҳнаткашлар партиясининг с'ездда қатнашаётган делегацияси а'золарини с'езд президиуми ва делегатлари номидан табриклади.

Греция Коммунистик партияси МК бюросининг а'зоси Георгиес Эритриадис, Финляндия Коммунистик партияси МК Сиёсий бюросининг а'зоси Л. Кантола ва Бельгия Коммунистик партияси МК секретари Жан Терф ГБСПнинг IV с'ездини табрикладилар. Хозе Моикс с'ездни Испания Коммунистик партияси ва Каталония Бирлашган социалистик партияси номидан табриклади. Раислик қилучи Эрон халқ партияси МКдан олинган табрикномани ўқиб берган эди, с'езд делегатлари бу табрикномани гулдурос қарсаклар блан кутиб олдилар.

Бугун с'ездда ГБСП МК ҳисобот доклади юзасидан музокаралар давом этди.

Бугунги мажлисда бўлган музокараларда ғарбий германияли ишчи Шульцке (Дортмунд шаҳри), темирйўлчи ишчи Клеффель (Мейнинген шаҳри), магдебургли ишчи Штойдель, Кверфурт шаҳар партия ташкилотининг секретари Бресгот ҳам сўзладилар. Шу блан ГБСП МК ҳисобот доклади юзасидан музокаралар тамом бўлди. Музокараларда жам'и 83 киши сўзлади.

Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Вальтер Улбрихт минбарга чиққанида, с'езд делегатлари уни гулдурос қарсаклар блан кутиб олдилар. Вальтер Ульбрихт охирги сўзини айтди.

Ульбрихт ўз нутқининг бош қисмида Германия Демократик Республикаси немис халқининг Германияни бирлаштириш учун ва тинчлик учун олиб бораётган курашида етакчи роль ўйнаётганлигини та'кидлади.

Ульбрихт «умумий шартнома»дан ва «Европа мудофаа бирлашмаси»дан бошқа йўл ҳам бор эканлигини ўқтириб ўтди. Бу йўл Совет Иттифоқи томонидан таклиф этилган йўлдир. Бу йўл Германияни тинчлик асосида қайтадан бирлаштириш йўли, тинчлик йўлидир. Германия Демократик Республикаси шу йўлдан бормоқда.

Ульбрихт Германия Демократик Республикасининг ички аҳволи тўғрисида гапириб, Германия Демократик Республикасининг экономикасини янада ривожлантириш зарур эканлигини кўрсатди.

Ульбрихт сўзининг охирида партия ва давлат аппаратининг ишларини яхшилашда партия ва Германия Демократик Республикаси ҳукумати олдида турган вазифаларни ўқтириб ўтди.

Ульбрихтнинг сўзидан кейин с'езд делегатлари ГБСП МК ҳисобот докладини ма'қуллаган резолюцияни якдиллик блан қабул қилдилар. Шундан кейин, с'езд Марказий Ревизия комиссиясининг, партия контроли Марказий комиссиясининг ва мандат комиссиясининг ҳисоботларини якдиллик блан ма'қуллади.

С'езд эртага ўз ишини давом эттиради.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 6/IV да **Юрак сирлари** 7/IV да **Отелло**.

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 6/IV да **Оққуш кўли**, 7/IV да **Евгений Онегин**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 6/VI да **Сорочинск ярмаркаси**, 7/IV да **Муқимий**.

«РОДИНА», СОБИР РАҲИМОВ номли, НАВОИЙ номли, «ИСКРА», «ЁШ ГВАРДИЯ», «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» кинотеатрларида — янги рангли бадиий фильм **Маринанинг қисмати**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

7 апрельдан бошлаб

МАШҲУР ҚИЗИҚЧИ

(**«Мардлар майдони»** номли кинофильм қатнашчиси)

ОЛЕГ ПОПОВНИНГ ГАСТРОЛЬЛАРИ

Тамошаларда: **В. Масловский, Б. Романов, Е. Амвросьева, А. Карельский, И. Колядалардан** иборат қизиқчилар группаси қатнашади.

Тамоша кеч соат 8 да бошланади. Касса эрталаб соат 11 дан очилади.

Якшанба кунларида **уч мартадан тамоша** кўрсатилади. Тамошалар кундуз соат 1, 4 ва кеч 8 да бошланади.

Билетлар ҳозирдан сотилмоқда.

КАРЛ МАРКС НОМЛИ

Тошкент область педбилим юртининг сиртқи бўлими

Тошкент области мактабларида ишлаб турган, 7 синфни тамом қилган, лекин ўрта педагогика ма'лумоти бўлмаган ва сиртдан туриб ма'лумотини оширишни истаган

ЎҚИТУЧИЛАРНИ

район маориф бўлимларининг путёвкаси блан 1954/1955 ўқув йилига

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати 4 йил. Кириш имтиҳонлари 1 июньдан 1 июльгача ўтказилади.

Сиртқи бўлимга киришни хоҳлаганлар директор номига ариза ёзиб, тегишли ҳужжатларни қўшиб тақдим қиладилар.

АДРЕС: Тошкент шаҳар, Сталин район, Пугачёв кўчаси, 1-нчи уй.

«ТАШГИПРОТРАНС»ГА

доимий ишлаш учун: **қидиручилар, сметачи, алоқачи, техник ва чертёжниклар**

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Якуб Колас кўчаси, 14-нчи уй.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 34. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 157, Пропаганда бўлими — 157. Совет қурилиши бўлими — 137, Маданият бўлими — 135, Адабиёт ва сан'ат бўлими — 135, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими — 136, хатлар бўлими — 137, Секретариат — 34048, э'лонлар бўлими — 33142.

Р. 016 98. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётнинг босмахонаси. Нашр. № 1305.